

Vergaderjaar 2014–2015

29 383

Meerjarenprogramma herijking van de VROM-regelgeving

30 196

Duurzame ontwikkeling en beleid

Nr. 230

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 17 december 2014

De vaste commissie voor Infrastructuur en Milieu heeft een aantal vragen en opmerkingen voorgelegd aan de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu over de brief van 30 juni 2014 over het ontwerpbesluit tot wijziging van het Activiteitenbesluit milieubeheer, het Besluit omgevingsrecht en enkele andere besluiten (nieuwe activiteiten) (Kamerstuk 29 383, nr. 223) en over de brief van 6 augustus 2014 over Energiebesparing Wet milieubeheer (Kamerstuk 30 196, nr. 253).

De vragen en opmerkingen zijn op 18 september 2014 aan de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu voorgelegd. Bij brief van 16 december 2014 zijn de vragen beantwoord.

De voorzitter van de commissie,
Van Dekken

Adjunct-griffier van de commissie,
Van Dijk

I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen van de leden van de VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het Ontwerpbesluit tot wijziging van het Activiteitenbesluit milieubeheer, het Besluit omgevingsrecht en enkele andere besluiten (nieuwe activiteiten). Het streven van de Staatssecretaris om te komen tot minder administratieve lastendruk kan op warme steun van de VVD-fractie rekenen. Het verminderen van de lastendruk wordt veroorzaakt door bijvoorbeeld het onder algemene regels brengen van vergunningplichtige activiteiten. Hierover heeft deze fractie nog enkele vragen.

Allereerst zou de VVD-fractie graag een volledig overzicht ontvangen van alle terreinen waar de vergunningsplicht vervalt en hoeveel administratieve lastenvermindering dit met zich meebrengt. Ook ontvangen deze leden graag een volledig overzicht van alle maatregelen uit het voorliggende voorstel die leiden tot meer administratieve lastendruk.

De Staatssecretaris geeft in de inleiding van de Nota van Toelichting aan dat er ruimte moet blijven voor flexibiliteit en innovatie. Ook dit kan op de steun van de VVD-fractie rekenen. In de Nota van Toelichting (3.2) en in de wet (2.15) wordt gesproken over maatregellijsten met energiebesparende maatregelen die het overzicht voor bedrijven moeten vergroten. Het moet op deze wijze makkelijker worden om maatregelen te treffen die het gewenste effect bereiken. De leden van deze fractie vragen op welke wijze er ruimte blijft voor de innovatie en flexibiliteit waar de Staatssecretaris op aanstuurt. Deze leden willen voorts weten welke lastendruk er ontstaat als gekozen wordt voor een maatregel die niet op de lijst staat. De lijst wordt samengesteld door de sector zelf. Welke partijen zitten hierbij aan tafel? Welke rol heeft het Ministerie van Infrastructuur en Milieu hierin?

In dit ontwerpbesluit worden ook enkele wijzigingen van regelgeving voorgesteld met betrekking tot het in werking hebben van een stookinstallatie. De leden van de VVD-fractie hechten veel waarde aan consistent overheidsbeleid. De leden van deze fractie vragen daarom hoe deze wijzigingen zich verhouden tot de nieuwe richtlijn voor de reductie van verontreiniging afkomstig van middelgrote stookinstallaties, die nog in behandeling moet worden in de Milieuraad.

Eerder stelde een aantal leden van de VVD-fractie schriftelijke vragen over regelgeving omtrent het gebruik van antihagelkanonnen door fruittelers. In de beantwoording op deze vragen gaf de Staatssecretaris aan dat een lokale afweging dient te worden gemaakt voor het gebruik van antihagelkanonnen in relatie tot de geluidsoverlast die zij mogelijk veroorzaken. Wel zijn antihagelkanonnen aangemerkt als vergunningplichtige inrichtingen. In het nu voorliggende Ontwerpbesluit lezen de leden van de VVD-fractie dat de zoneringsplicht in het kader van de Wet geluidhinder vervalt voor bepaalde vergunningplichtige inrichtingen. Gold deze zoneringsplicht in het verleden voor antihagelkanonnen? Zo ja, vervalt deze nu ook voor antihagelkanonnen? Waarom wel of niet?

De leden van de VVD-fractie hebben eerder aandacht gevraagd voor de financiële en administratieve lasten voor bedrijven als gevolg van REACH (Registration, Evaluation and Authorisation of CHemicals). Naar aanleiding van schrikbarende cijfers hierover wordt momenteel een onderzoek naar de kosten en baten van REACH uitgevoerd. Hoe verhouden de maatregelen die in dit Ontwerpbesluit worden genomen ten aanzien van REACH zich tot dit onderzoek? De leden van deze fractie lezen in de Nota van Toelichting (4.2) dat de bepalingen over zeer zorgwekkende

stoffen in de toekomst mogelijk ook voor niet-vergunningplichtige inrichtingen zullen gaan gelden. Is de Staatssecretaris het met de VVD-fractie eens dat dit alleen een optie is wanneer de kosten en baten tegen elkaar opwegen? Neemt de Staatssecretaris het nu nog lopende onderzoek mee in haar overwegingen bij een dergelijk besluit?

De Staatssecretaris geeft tevens aan dat de voorliggende wetgeving uiteindelijk zal opgaan in de Omgevingswet. Kan de Staatssecretaris aangeven of er elementen zijn die nu worden aangepast waardoor inpassing in de Omgevingswet wordt versoepeld, of zijn er aanpassingen die juist het tegenovergestelde bereiken?

Vragen van de leden van de PvdA-fractie

De leden van de PvdA-fractie hebben met interesse kennis genomen het Ontwerpbesluit tot wijziging van het Activiteitenbesluit milieubeheer, het Besluit omgevingsrecht en enkele andere besluiten (nieuwe activiteiten). De leden van de fractie zien aanleiding tot het stellen van enkele opmerkingen en vragen.

De leden van de PvdA-fractie vragen op basis van paragraaf 2.8 van de Nota van Toelichting of het verstandig is om voor opslag van asbest onder de 50 ton geen verplichte vergunning meer te laten gelden. Op zich zijn de leden van deze fractie niet tegen het verlagen van de administratieve lasten, maar in de asbestsector is de laatste jaren helaas nogal het een en ander misgegaan. In het licht hiervan vragen deze leden vragen of deze wijziging geen extra risico's oplevert?

De leden van de PvdA-fractie vragen de regering inzake paragraaf 3.2 van de Nota van Toelichting toe te lichten wie de lagere overheden controleert op het halen van hun eigen verplichte maatregelen. De leden van deze fractie gaan er namelijk van uit dat ook de lagere overheden aan de verplichting moeten voldoen om energiebesparingsmaatregelen te nemen die zich binnen vijf jaar terug verdienen. Deze leden vragen voorts een reactie van de Staatssecretaris op de suggestie om voordat de maatregelen worden genomen eerst een energieonderzoek te laten uitvoeren waarbij bedrijven en overheden worden geadviseerd wat de meest efficiënte maatregelen zijn alvorens zij een keuze maken uit de opgestelde lijst. Deze leden vragen de regering ook toe te lichten of de opgestelde maatregelenlijst eveneens wettelijk wordt vastgelegd of dat deze alleen via afspraken in het SER-energieakkoord worden geborgd.

De leden van de PvdA-fractie zijn van mening dat het niet wenselijk is dat uitbreiding van veehouderijbedrijven tot maximaal 200 koeien, 750 zeugen of 2.000 vleesvarkens niet vergunningplichtig is, maar er alleen een meldingsplicht in het kader van het Activiteitenbesluit bestaat. De leden van deze fractie zijn benieuwd of de regering het met deze leden eens is dat het wenselijk is dat gemeenten meer grip krijgen op de activiteiten van veehouderijen. Deze leden verzoeken de regering te onderzoeken of het mogelijk en verstandig is om de drempel voor een vergunningplicht in het kader van het Activiteitenbesluit naar beneden bij te stellen.

Vragen van de leden van de SP-fractie

De leden van de SP-fractie hebben met gemengde gevoelens kennisgenomen van het Ontwerpbesluit tot wijziging van het Activiteitenbesluit milieubeheer, het Besluit omgevingsrecht en enkele andere besluiten

(nieuwe activiteiten). De leden van deze fractie missen informatie over het effect van de besluiten op de bescherming van natuur, milieu en leefomgeving.

De leden van de SP-fractie zijn nog altijd sceptisch over invoering van het Activiteitenbesluit milieubeheer. De scepsis zit vooral in het feit dat de grote hoeveelheid algemene regels het besluit onhanterbaar maakt. De leden van deze fractie geven aan dat eenieder geacht wordt de wet te kennen. Volgens deze leden is dit echter ondoenlijk als rechten en plichten op deze manier gepresenteerd worden. De oorspronkelijke helderheid van een vergunningaanvraag voor een activiteit maakte dat de benodigde informatie direct en specifiek geleverd werd en dat een bevoegd gezag direct op de hoogte was van de betreffende activiteit. De leden van de SP-fractie wijzen op een verschuiving van bestuurlijke lasten naar toezicht en handhaving. De informatie behelst de besparingen bij bestuurlijke lasten, maar levert niet per onderdeel de mogelijk toenemende kosten voor toezicht en handhaving. Voorts missen deze leden op welke wijze de activiteiten zijn gepositioneerd in de prioriteiten van de diensten voor toezicht en handhaving. Deze leden missen eveneens informatie hieromtrent.

De leden van de SP-fractie hebben begrip voor het feit dat na deze vierde tranche het Activiteitenbesluit, in afwachting van het opgaan in de Omgevingswet – waarvan inwerkingtreding wordt voorzien in 2018 –, niet opnieuw grootschalig zal worden gewijzigd of worden aangevuld. Wel vragen de leden van deze fractie of er meer inzicht in de te volgen werkwijze gegeven kan worden. Gaat het Activiteitenbesluit op in de (in het kader van de Omgevingswet) aangekondigde algemene maatregelen van bestuur of ministeriële regelingen? Of gaat het Activiteitenbesluit op een later moment één en op één op in de Omgevingswet? Deze leden zijn benieuwd te vernemen op welke wijze deze overgang duidelijk volgbaar blijft voor «de gewone man».

De leden van de SP-fractie geven aan dat de alledaagse politieke besluitvorming constant nieuwe inzichten oplevert. Zo is bijvoorbeeld per november 2015 het gebruik van chemische onkruidbestrijdingsmiddelen op verharde ondergrond niet meer toegestaan. Voor overig groen geldt een verbod per november 2017. De leden van deze fractie vragen of de Staatssecretaris – naar aanleiding van deze recente politieke besluitvorming – bereid is het verbod op chemische onkruidbestrijding buiten de landbouw vast te leggen in het Activiteitenbesluit milieubeheer?

Toe te voegen branches en vervallen vergunningplicht

De leden van de SP-fractie vernemen graag waarom een aantal nieuwe activiteiten onder de werking van algemene regels worden gebracht. Ook ontvangen de leden van deze fractie graag een overzicht per maatregel¹ inzake de te verwachte effecten op de bescherming van natuur, milieu en leefomgeving. Ook missen deze leden bij vrijwel alle voorstellen de effecten op de geluidsnormen. Deze leden vragen of dit voor alle voornemens inzichtelijk gemaakt kan worden. Zo nee, dan vragen zij waarom dit niet mogelijk is.

¹ Smelten en gieten van metalen (paragraaf 2.2), Opslaan en bewerken van ontplofbare stoffen of voorwerpen bij defensie-inrichtingen (paragraaf 2.3), Schieten op buitenschietsbanen (paragraaf 2.4), Kleinschalig vergisten van uitsluitend dierlijke meststoffen (paragraaf 2.5), Dierencrematoria (paragraaf 2.6), Honden, lawaaivogels en dierentuinen (paragraaf 2.7), Asbestverwijdering (paragraaf 2.8), Bloemververijen (paragraaf 2.9), Enkele activiteiten met mergel, grind en kalk.

Ook hebben de leden van de SP-fractie de behoefte aan meer achterliggende informatie over de doorlichting van de lijst met vergunningplichtige inrichtingen (Bijlage I bij het Bor). De opmerking dat dit «meer dan 150 redenen voor vergunningplicht» behelst is volgens de leden van deze fractie in dit kader echt te summier. Deze leden vragen voor welke andere activiteiten de vergunningplicht vervalt zonder dat daarvoor nieuwe voorschriften worden ingevoerd. Voor welke activiteiten zijn blijkbaar nu geen voorschriften meer nodig? Waar kwamen in dit geval de eerder gestelde voorschriften vandaan? Welke redenen voor vergunningplicht leidden eerder tot misverstanden en gaan via dit besluit vervallen?

Smelten en gieten van metalen (paragraaf 2.2 NvT)

De leden van de SP-fractie vragen waarom er voor wordt gekozen enkele stoffen (aluminium, lood, zink, tin en koper) niet langer onder vergunningplicht te laten vallen. Dit terwijl onder hetzelfde artikel 2.3 onder het Activiteitenbesluit een veelvoud van stoffen staat die wel vergunningplichtig blijven. De leden van deze fractie vragen of deze stoffen onder de emissiemetingen blijven vallen?

De leden van de SP-fractie lezen dat in deze paragraaf van de Nota van Toelichting verwezen wordt naar een nieuwe paragraaf 4.5.13. De leden van deze fractie vragen waar de inhoud van deze tekst binnen dit besluit te vinden is. Hetzelfde geldt voor een nieuwe paragraaf 2.7a. Deze leden vragen welk deel van de activiteit smelten en gieten van metalen onder algemene regels wordt gebracht? Wat wordt bedoeld met de bedrijfsspecifieke aanpak bij andere metalen dan aluminium, lood, zink, tin en koper? Is een inrichting, die werkt met een combinatie van metalen die vallen onder algemene regels en met metalen die vallen onder vergunningplicht, wel of niet vergunningplichtig? Is er bij de nieuwe paragraaf sprake van een plafond in de te verwerken metalen? Onder artikel 4.74.1 lezen de leden van deze fractie dat er sprake is van een minimalisering van emissies vanwege de arbeidsomstandigheden? Wat wordt hiermee bedoeld?

Opslaan en bewerken van ontplofbare stoffen of voorwerpen bij defensie-inrichtingen (paragraaf 2.3 NvT)

De leden van de SP-fractie vragen waaruit de nieuwe paragraaf 3.4.10 bestaat. Wat zijn de algemene wettelijke verplichtingen voor afval in de vorm van kogelresten en patroonhulzen? Waarom worden kruitstof en kruitgassen gezien als een onvermijdelijke diffuse uitstoot? Waarom worden hier geen eisen aan gesteld?

Kleinschalig vergisten van uitsluitend dierlijke meststoffen (paragraaf 2.5 NvT)

De leden van de SP-fractie vragen op welke wijze er toezicht wordt gehouden op het uitsluitend gebruik maken van dierlijke meststoffen. Is deze wijze van vergisten naar de mening van de Staatssecretaris fraudegevoelig? Zo niet, waarom niet? Is overwogen om richtlijnen op te nemen voor de aanwezigheid van ziekteverwekkers zoals de q-koortsbacterie en voor verhittingsprocedures om deze onschadelijk te maken? Zo nee, waarom niet? In hoeverre is er ontploffingsgevaar bij een dergelijke installatie?

Asbestverwijdering (paragraaf 2.8 NvT)

De leden van de SP-fractie vragen waarom er een gedeelte van de asbestverwijdering onder het Activiteitenbesluit wordt gebracht, terwijl de Europese Kaderrichtlijn afvalstoffen bepaalt dat de vergunningplicht niet volledig kan worden opgeheven. Op welke wijze gaat toezicht en handhaving op dit onderdeel geregeld worden? Wat is de definitie van een «grote partij asbest» en wat is de definitie van «een kleine partij»? Is het naar de mening van de Staatssecretaris verantwoord 50.000 kilo asbest in een willekeurige container, op een willekeurige plaats op te slaan? Worden er eisen verbonden aan de plaats waar de container geplaatst wordt? Kan de Staatssecretaris het antwoord hierop toelichten?

Enkele activiteiten met mergel, grind en kalk (paragraaf 2.10 NvT)

De leden van de SP-fractie vragen wat de effecten zijn op de bescherming van natuur, milieu en leefomgeving? Wat doet dit voornemen met de geluidsbelasting? Is ingrijpen bij bijvoorbeeld geluidshinder onder een vergunning juridisch net zo hard als zonder vergunning, maar vallend onder het Activiteitenbesluit? Kan de Staatssecretaris het antwoord toelichten?

Activiteiten waarvan de vergunningsplicht vervalt zonder extra voorschriften (paragraaf 2.11 NvT)

De leden van de SP-fractie vragen wat de milieuwinst is die te behalen valt met het voorkomen van diffuse emissies bij het lozen van afvalwater op het vuilwaterriool? Is het naar de mening van de Staatssecretaris verstandig om in het licht van de eisen die de Kaderrichtlijn water stelt, lozingen vanuit ziekenhuizen de vergunningplicht te laten vervallen? Geldt hetzelfde voor de medicijnresten in het afvalwater van ziekenhuizen? Stelt een vergunning eisen aan een lozing? Zo ja, waarom neemt de Staatssecretaris in dat geval genoegen met het voldoen aan een zorgplicht van artikel 2.1 van het Activiteitenbesluit? Op welke wijze is binnen het Activiteitenbesluit het voldoen aan de «ladder van Lansink» af te dwingen?

Reinigen en wassen van textiel. (PER-metingen) (paragraaf 3.3. NvT)

De leden van de SP-fractie vragen waarom ervoor wordt gekozen om perchloorethyleen (PER) niet langer te meten, terwijl andere stoffen die onder hetzelfde artikel 2.3 vallen, wel gemeten blijven? Kan de Staatssecretaris het antwoord toelichten? Is PER een zeer zorgwekkende stof? Zo nee, waarom niet? Is het niet verstandiger PER eerst te laten vallen onder de Nederlandse Emissie Richtlijn, alvorens de eisen voor het meten te laten vervallen? Blijft de arbeidsomstandighedenregelgeving intact na het vervallen van de meetvoorschriften? Zijn de eisen die een Activiteitenbesluit stelt aan bijvoorbeeld de lozingen en de bodem juridisch net zo hard als wanneer deze onder een vergunning zouden vallen? Kan de Staatssecretaris het antwoord toelichten?

Afschaffen verplichte VOS-boekhouding onder een bepaalde drempel (paragraaf 3.4 NvT)

De leden van de SP-fractie vragen voor welke activiteiten geen drempels bestaan van verbruikte oplosmiddelen per jaar. Zijn er vluchtige organische stoffen (VOS) die in Nederland wel onder een verplichte boekhouding vallen, maar onder de EU-richtlijn daar niet onder zouden vallen? Zo ja, welke zijn dat? Houdt het laten vervallen van een verplichte VOS-boekhouding voor minder dan 1.000 kilogram vluchtige organische

stoffen in dat ook het aantonen van dit lage verbruik door een in- en verkoopbalans, vervalt? Op welke wijze werd hier voorheen op gehandhaafd? Hoe zal dit er in de toekomst uitzien?

Grote lawaaimakers (paragraaf 3.7 NvT)

De leden van de SP-fractie vragen of er andere criteria zijn dan de «stand van de huidige techniek» die bepalen dat grote lawaaimakers niet meer als zodanig worden beschouwt.

Nederlandse Emissierichtlijn Lucht (paragraaf 4.2 NvT)

De leden van de SP-fractie vragen op welke wijze is/wordt gehandhaafd dat er bij de EU-richtlijn industriële emissies, vooral uitgegaan wordt van «de door industriële activiteiten veroorzaakte verontreiniging wordt voorkomen, vermindert en zoveel mogelijk wordt uitgebannen». Hoe verhoudt zich dit tot de opmerking dat het bij «bedrijfsactiviteiten niet altijd technisch of economisch haalbaar zal zijn om een nulemissie van zeer zorgwekkende stoffen te bereiken». Wat is hierbij de prioritering? Wie heeft hieromtrent het eindoordeel? Waarom zijn de bepalingen over zeer zorgwekkende stoffen alleen van toepassing op vergunningplichtige inrichtingen? Gaat de gefaseerde aanpak hierbij uit van de hoeveelheid van de volumes of kan de prioritering ook beïnvloed worden door de ernst van de schadelijkheid van de zorgwekkende stof? Kan de Staatssecretaris het antwoord toelichten? Waarom wordt er vanuit gegaan dat de specifieke eisen in hoofdstuk 4 voor inrichtingen type B voldoende milieubescherming bieden?

Regeling op, – overslag en distributie benzine milieubeheer (paragraaf 4.3 NvT)

De leden van de SP-fractie vragen op welke punten destijds bij implementatie van richtlijn 94/63 op grond van Wet milieubeheer is afgeweken van de richtlijn? Wat waren de genoemde – toen – lopende nationale projecten en wat waren de afspraken met de branche?

Besluit LPG-tankstations milieubeheer (paragraaf 4.4 NvT)

De leden van de SP-fractie vragen wat naar mening van de Staatssecretaris prevaleert bij het mogelijk maken van nieuwe woningbouwplannen bij (nieuwe) bestemmingsplannen: het afstandscriterium van 120 meter, of een hertoetsing van het groepsrisico. Is de Staatssecretaris bekend met bestemmingsplannen die, vooruitlopend op het ontwerpbesluit, zijn aangepast en waarin woningbouw mogelijk is gemaakt op kortere afstand van een LPG-tankstation? Zijn deze in strijd met de regelgeving? Is het bevoegd gezag naar de mening van de Staatssecretaris, op grond van het Bevi (Besluit externe veiligheid inrichtingen), verplicht om deze kwetsbare objecten, die zijn gerealiseerd binnen de geldende afstanden, te saneren? Zo nee, waarom niet? Welke voorschriften met betrekking tot explosieveiligheid zijn achterhaald door gewijzigde Europese wetgeving en komen daardoor niet terug in het wijzigingsbesluit?

Milieueffecten (paragraaf 6.1 NvT)

De leden van de SP-fractie vragen welk beschermingsniveau wordt bedoeld bij de vergelijking met de voorschriften die voorheen in de vergunning waren opgenomen. Wordt hierbij ook de wetsbescherming bedoeld? Kan de Staatssecretaris het antwoord toelichten?

Administratieve lasten (paragraaf 6.1 NvT)

De leden van de SP-fractie vragen of bij de tabel «structurele effecten op de administratieve lasten als gevolg van vervallen vergunningplicht (omgevingsvergunning milieu) en OBM» (Omgevingsvergunning beperkte milieutoets) een tabel opgenomen kan worden waarin de effecten op toezicht en handhaving en de effecten op het gebied van natuur, milieu en leefomgeving staan opgenomen. Hetzelfde geldt voor de tabel «Structurele effecten op de administratieve lasten door maatregelen anders dan het afschaffen van de vergunningplicht». Waarom zijn de inhoudelijke nalevingskosten bij de regels voor LPG-tankstations aan te merken als bedrijfseigen, en is dit bij andere activiteiten uit beide tabellen niet zo?

Bestuurlijke lasten (paragraaf 6.1 NvT)

De leden van de SP-fractie vragen waarom de tijdswinst bij het wijzigingsbesluit bij defensie niet te kwalificeren is. Welke toename verwacht de Staatssecretaris, nu het gebruik van buitenschietsbanen eenvoudiger kan worden geregeld door andere overheden en recreanten, op het gebied van de bescherming van milieu, natuur en leefomgeving? Hoe gaat dit gemonitord worden? Wat is de reden dat er voor een groter aantal inrichtingen maatwerk nodig is, zoals bij een dierentuin of een groot museum? Hoe zijn deze zaken op dit moment geregeld?

Artikelsgewijs

Artikel 2.3a, tweede lid en 2.7, eerste lid

De leden van de SP-fractie vragen wat bij de BBT (Beste Beschikbare Technieken)-conclusies (artikel 5.5, zevende lid, van het Bor) bedoeld wordt met het tot buitensporige hoge kosten leiden als gevolg van geografische ligging, plaatselijke milieuomstandigheden of technische kenmerken van de betrokken installatie. Wat is de prioritering bij zogenaamde Cross-media effecten (zogenaamde afwenteltechnieken)?

Artikel 3.129f, eerste lid

De leden van de SP-fractie vragen waarop het is gebaseerd dat de genoemde afstand van 50 meter veilig is.

Artikel 3.129f, tweede lid

De leden van de SP-fractie vragen waarop het is gebaseerd dat de genoemde afstand van 10 meter veilig is?

Vragen van de leden van de D66-fractie

Toe te voegen activiteiten in de vierde tranche en vervallen van vergunningsplicht (paragraaf 2 NvT)

De leden van de D66-fractie vragen de Staatssecretaris om per activiteit in paragraaf 2 van de Nota van Toelichting aan te geven wat precies de aanleiding en de reden is geweest om de activiteit onder de vierde tranche toe te voegen en de vergunningsplicht voor die activiteit te laten vervallen.

De leden van de D66-fractie willen specifiek weten waarom de Staatssecretaris het verantwoord en nodig vindt om schieten op buitenschietsbanen niet langer vergunningplichtig te maken gezien de risico's van deze activiteit.

Wijzigingen ter verduidelijking van voorschriften of ter verlichting van lasten (paragraaf 3 NvT)

De leden van de D66-fractie lezen met instemming dat de Staatssecretaris concrete maatregelenlijsten voor energiebesparing heeft opgesteld, zoals de D66-fractie per motie (van Veldhoven 33 400 XII, nr. 31) heeft verzocht. Door concrete maatregelenlijsten kan de handhaving van de energiebesparingsverplichting in artikel 2.15 worden verbeterd, zo menen deze leden. De voornoemde leden hebben wel nog een aantal vragen over de maatregelenlijsten zoals ze hier zijn voorgesteld.

De leden van de D66-fractie lezen dat de Staatssecretaris de maatregelenlijsten een status van «erkende» en niet de status van «verplichte» maatregelenlijsten wil geven. Deze leden willen weten wat hiervan het gevolg zal zijn voor de handhaving door gemeenten. Kunnen gemeenten met enkel erkende in plaats van verplichte maatregelenlijsten wel voldoende doorpakken, zo vragen deze leden. Indien er een verschil van mening is tussen gemeente en bedrijf over of een van de maatregelen wel of niet zou moeten worden genomen, op welke manier wordt dat geschil dan beslecht en hoeveel administratieve lasten komen daarbij te kijken?

De leden van de D66-fractie vragen de Staatssecretaris om aan te geven op welke manier de Staatssecretaris met de gemeenten gaat toezien op een actieve handhaving, zoals ook in de motie van Veldhoven is verzocht. Deze leden willen weten of en hoe de Staatssecretaris de manier waarop gemeenten en omgevingsdiensten met de maatregelenlijsten aan de slag gaan zal volgen. Ook zijn deze leden benieuwd of het onderwerp expliciet deel uitmaakt van de prestatieafspraken met gemeenten uit het Energieakkoord. Ten slotte vragen deze leden wanneer het expertisecentrum, zoals afgesproken in het Energieakkoord, in werking zal treden, en of dit centrum gemeenten en bedrijven actief gaat voorlichten over het gebruik van de maatregelenlijsten.

De leden van de D66-fractie merken op dat de manier waarop de maatregelen zijn geformuleerd zeer technisch van aard is. Deze leden vragen of de lijsten op deze manier wel hanteerbaar en bruikbaar zijn en of bij het opstellen ervan ook aandacht is geweest voor actieve communicatie naar bedrijven toe. Is de Staatssecretaris van plan om in de praktijk bij deze technische lijsten ook nog meer toegankelijke beschrijvingen van de maatregelen toe te voegen, zo vragen deze leden

De leden van de D66-fractie vragen de Staatssecretaris waarom bedrijven met een gasverbruik van boven de 170.000m³ zijn uitgezonderd van de maatregelen. Hoe verhoudt dit zich tot doelmatig inzetten van toezicht en middelen om energiebesparing te bewerkstelligen, zo vragen deze leden. Deze leden willen ook weten op welke manier grootenergieverbruikers dan tot het nemen van energiebesparende maatregelen worden bewogen.

De leden van de D66-fractie vragen welke energieprijzen bij de berekeningen gebruikt zullen worden, gezien het grote belang daarvan voor de uitkomst van de berekeningen. Deze leden zijn benieuwd of dit de landelijke, door ECN (Energieonderzoek Centrum Nederland) typerende waarden vastgesteld per sector, of de prijzen op basis van individuele contracten van bedrijven, zullen zijn. In het laatste geval, hebben gemeenten dan voldoende mogelijkheden om de juiste energiekosten boven tafel te krijgen, zo vragen deze leden.

De leden van de D66-fractie vragen de Staatssecretaris om aan te geven welke partijen zijn geconsulteerd bij het opstellen van de maatregellijsten. In hoeverre zijn bijvoorbeeld ook de leveranciers van energiebesparende technieken betrokken geweest, zo vragen deze leden.

De leden van de D66-fractie vragen de Staatssecretaris om aan te geven op welke manier en hoe vaak ze de lijsten blijft actualiseren opdat we geen verouderde technieken blijven gebruiken en er ruimte is voor innovatie en vernieuwing.

De leden van de D66-fractie vragen de Staatssecretaris om aan te geven welke maatregelen zij wel heeft overwogen om aan de lijsten toe te voegen, maar nu niet op de lijsten staan. Daarbij willen deze leden graag weten om welke reden de betreffende maatregelen uiteindelijk niet aan de lijsten zijn toegevoegd.

De leden van de D66-fractie willen ook weten waarom sommige maatregelen in bepaalde sectoren wel op de lijst staan en in andere sectoren weer niet. Wat is bijvoorbeeld de reden dat de isolatie van leidingen wel bij de metalelektro en de kunststofindustrie, maar niet bij gezondheidszorg, onderwijsinstellingen en kantoren in de lijst staat, zo vragen deze leden. Ook willen deze leden weten waarom voor bepaalde activiteiten in verschillende sectoren verschillende maatregelen zijn opgenomen. Waarom zijn er bijvoorbeeld bij kantoorruimtes in metaalbedrijven andere regels t.a.v. verlichting dan bij zorginstellingen zo vragen deze leden.

II. Reactie van de Staatssecretaris

Met belangstelling heb ik kennis genomen van de vragen en opmerkingen van de diverse fracties bij het ontwerpbesluit tot wijziging van het Activiteitenbesluit milieubeheer, het Besluit omgevingsrecht en enkele andere besluiten (nieuwe activiteiten) (Kamerstuk 29 383, nr. 223) en de Energiebesparing Wet milieubeheer (Kamerstuk 30 196, nr. 253).

Het Activiteitenbesluit is op 1 januari 2008 in werking getreden. Met de inwerkingtreding van het Activiteitenbesluit zijn 12 algemene maatregelen van bestuur (hierna: amvb's) samengevoegd en 37.000 vergunningplichtige bedrijven onder algemene milieuregels gebracht. Dit heeft geresulteerd in uniforme regels en een efficiencywinst in de vorm van een aanzienlijke reductie van de administratieve lasten. Hiermee was de beoogde eindsituatie nog niet bereikt. In de afgelopen jaren zijn met drie tranches nog meer bedrijfstakingen onder algemene regels gebracht. De vierde tranche is de laatste grote wijziging van het Activiteitenbesluit in de huidige vorm waarin bedrijfstakingen onder algemene milieuregels worden gebracht. Inmiddels vallen 390.000 van de 412.000 milieurelevante bedrijven in Nederland onder het Activiteitenbesluit. Het Activiteitenbesluit zal opgaan in één van de amvb's onder de Omgevingswet.

Vragen van de leden van de VVD-fractie

Op de vraag van de leden van de VVD-fractie naar een volledig overzicht van de terreinen waarvoor de vergunningsplicht vervalt en hoeveel administratieve lastenvermindering dit met zich meebrengt, verwijs ik naar de Nota van toelichting (hoofdstuk 2 «Toe te voegen activiteiten in de vierde tranche en vervallen vergunningplicht»). Voorts is in paragraaf 6.2.1 «Administratieve lasten» van de Nota van toelichting in de eerste tabel op bladzijde 99 een overzicht gegeven van de structurele effecten op de administratieve lasten van de vergunningplicht omgevingsvergunning milieu en van de omgevingsvergunning beperkte milieutoets (OBM).

Paragraaf 6.2.1. bevat tevens een overzicht van de maatregelen die leiden tot een vermeerdering van de administratieve lasten. Zie de tweede tabel op bladzijde 99 en de eerste tabel op bladzijde 100 waarin een toename met een +- teken wordt aangeduid.

De leden van deze fractie willen over de maatregellijsten met energiebesparende maatregelen weten op welke wijze er ruimte blijft voor de innovatie en flexibiliteit waarop wordt aangestuurd. Deze leden willen voorts weten welke lastendruk er ontstaat als gekozen wordt voor een maatregel die niet op de lijst staat, welke partijen aan tafel zitten bij het opstellen van de lijst door de sector zelf en wat de rol hierin is van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu.

In beginsel wordt de lijst met energiebesparende maatregelen jaarlijks geactualiseerd. Dat is zo met de branches en de bevoegde gezagsinstaties afgesproken. Nieuwe technieken kunnen dan aan de lijst worden toegevoegd. Wanneer een bedrijf ervoor kiest gebruik te maken van de erkende maatregellijst zal de administratieve lastendruk voor het bedrijf minder zijn vergeleken met de situatie waarin niet gekozen wordt voor het gebruik van de lijst. Als namelijk volledige zekerheid bestaat over de wijze waarop voldaan kan worden aan de besparingsverplichting, kunnen daarmee mogelijk tijdrovende discussies met het bevoegd gezag vermeden worden.

Zie hierover ook paragraaf 6.2 van de Nota van toelichting op het ontwerpbesluit. Wanneer op een onderdeel afgeweken wordt van de lijst en gekozen wordt voor een nieuwere techniek zal dit een punt van aandacht zijn voor het bevoegd gezag dat hier in redelijkheid mee om zal gaan. De ondernemer zal bewust hebben gekozen voor een nieuwere techniek en kan dat dus goed uitleggen als het bevoegd gezag hier naar vraagt. Mogelijk zal dit er toe leiden dat er sprake is van een iets minder grote lastenreductie dan wanneer er niet wordt afgeweken van de maatregelenlijst. Er is hier dus geen sprake van een toename van de administratieve lasten.

Bij het samenstellen van de lijst zitten vertegenwoordigers van bedrijfsleven (branchepartijen) en bevoegd gezag aan tafel. Het Ministerie van Infrastructuur en Milieu faciliteert het proces en levert via Rijkswaterstaat Leefomgeving, de uitvoeringsdienst van het ministerie, ook een inhoudelijke bijdrage.

Met betrekking tot de wijzigingen die worden voorgesteld inzake het in werking hebben van een stookinstallatie vragen de leden van de VVD-fractie hoe deze wijzigingen zich verhouden tot de nieuwe richtlijn voor de reductie van verontreiniging afkomstig van middelgrote stookinstallaties, die nog behandeld moet worden in de Milieuraad.

De wijzigingen van de regelgeving voor het in werking hebben van een stookinstallatie hebben geen direct verband met het Commissievoorstel voor de richtlijn voor middelgrote stookinstallaties². De wijzigingen maken de regelgeving beter uitvoerbaar en minder belastend hetgeen in lijn is met de resultaten van de evaluatie met betrekking tot stookinstallaties (zie de brief van 6 juni 2013 aan uw Kamer)³. Er is wel een indirect verband: Nederland brengt de resultaten van dezelfde evaluatie in Europa onder de aandacht in het kader van de onderhandelingen over het

² COM(2013) 919 final, 2013/0442 (COD), en COM(2013) 919 final, ANNEXES 1 to 4.

³ Kamerstuk 29 383, nr. 211).

luchtpakket (Commissiemededeling Schone lucht voor Europa⁴). Uitgaande van de Nederlandse ervaringen kan de bijdrage van de richtlijn aan schonere lucht in Europa kosteneffectief omhoog, terwijl regeldruk en lasten omlaag kunnen⁵.

Met betrekking tot de regelgeving omtrent het gebruik van antihagelkanonnen willen de leden van de VVD-fractie weten of de zoneringsplicht voor geluid in het verleden voor antihagelkanonnen gold en, zo ja, of deze nu vervalt voor antihagelkanonnen en de reden daarvan.

In hoofdstuk V van de Wet geluidhinder is een zoneringsystematiek voor industrieterreinen opgenomen. In onderdeel D, van bijlage I, bij het Besluit omgevingsrecht (hierna: Bor), zijn de inrichtingen aangewezen, die tot een zoneringsplicht leiden voor het industrieterrein waarop die inrichtingen zijn gelegen of kunnen worden gevestigd. De antihagelkanonnen worden niet genoemd in dit onderdeel D. Dit betekent dat de antihagelkanonnen niet tot een zoneringsplicht leiden. Ook in het verleden heeft nooit een zoneringsplicht voor deze activiteit gegolden. Het vervallen van een zoneringsplicht in het kader van dit wijzigingsbesluit heeft dan ook geen betrekking op antihagelkanonnen.

De leden van de VVD-fractie hebben eerder aandacht gevraagd voor de financiële en administratieve lasten voor bedrijven als gevolg van REACH (Registration, Evaluation and Authorisation of CHemicals). Momenteel wordt een onderzoek naar de kosten en baten van REACH uitgevoerd. De leden van de VVD-fractie vragen hoe de maatregelen die in het ontwerpbesluit worden genomen ten aanzien van REACH zich verhouden tot dit onderzoek. De leden van deze fractie lezen in de Nota van Toelichting (paragraaf 4.2) dat de bepalingen over zeer zorgwekkende stoffen in de toekomst mogelijk ook voor niet-vergunningplichtige inrichtingen zullen gaan gelden. Zij willen weten of ik de mening deel dat dit alleen een optie is wanneer de kosten en baten tegen elkaar opwegen en vragen of ik het nu nog lopende onderzoek meeneem in mijn overwegingen bij een dergelijk besluit.

Het onderzoek naar de mogelijkheden voor beperking van de kosten voor MKB-bedrijven om te voldoen aan REACH loopt nog en wordt naar verwachting in januari 2015 afgerond. De maatregelen in dit besluit betreffen de eisen aan de emissies en niet de eisen die door REACH worden gesteld. Wel sluit het besluit zoveel mogelijk aan op de definities van zeer zorgwekkende stoffen zoals die vermeld zijn in REACH.

Ik ga er vanuit dat de specifieke eisen in hoofdstuk 4 van het Activiteitenbesluit voldoende milieubescherming bieden, omdat het beleid rond zeer zorgwekkende stoffen niet geheel nieuw is, maar ook al in de Nederlandse Emissierichtlijn (NeR) als kader werd gehanteerd. Voor veel van deze stoffen zijn dus al, ook voor niet-vergunningplichtige inrichtingen, bij de verschillende activiteiten eisen opgenomen in het Activiteitenbesluit. Er is nieuwe informatie uit REACH beschikbaar; daaruit volgt dat we nu eigenlijk al scherpere eisen zouden moeten toepassen, maar op dit moment is er nog onvoldoende inzicht in wat technisch mogelijk is bij verschillende sectoren. Ook is nog onvoldoende inzichtelijk met welke kosten dat gepaard zou gaan. De afweging van kosten en baten speelt een rol bij het vaststellen van eisen. Ik zal te zijner tijd over deze mogelijkheden in overleg treden met de betrokken sectoren.

⁴ COM(2013) 918 final Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, The European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions A Clean Air Programme for Europe.

⁵ BNC-fiche: Mededeling «Schone lucht voor Europa, Kamerstuk 22 112, nrs. 1789, 1791 en 1792).

Met het oog op de Omgevingswet willen de leden van de VVD- fractie weten of er elementen zijn die nu worden aangepast waardoor inpassing in de Omgevingswet wordt versoepeld, of dat er aanpassingen zijn die juist het tegenovergestelde bereiken.

Het merendeel van de wijzigingen door de vierde tranche staat neutraal ten opzichte van de Omgevingswet en uitvoeringsregelgeving; aanpassingen die inpassing in de Omgevingswet en uitvoeringsregelgeving zouden belemmeren zijn mij niet bekend.

Het invoegen van het Besluit LPG-tankstations en de Regeling op- en overslag en distributie van benzine lopen vooruit op de Omgevingswet en onderliggende regelgeving. Hetzelfde geldt voor de inbouw van de NeR. Inpassing in de Omgevingswet zal hierdoor soepeler kunnen plaatsvinden.

Tevens wordt met de vierde tranche de vergunningplicht voor het lozen vanuit een inrichting in oppervlaktewater voor een aantal activiteiten opgeheven. Voor het lozen ten gevolge van deze activiteiten buiten inrichtingen was de vergunningplicht reeds opgeheven met het Besluit lozen buiten inrichtingen. Met deze wijziging wordt de systematiek voor lozen binnen en buiten inrichtingen gelijk getrokken. Onder de Omgevingswet is het begrip inrichting niet meer het kader waarbinnen regulering plaatsvindt, waardoor ook met deze wijzigingen geanticipeerd wordt op de situatie onder de Omgevingswet.

Vragen van de leden van de PvdA-fractie

De leden van de PvdA-fractie vragen op basis van paragraaf 2.8 van de Nota van Toelichting of het verstandig is om voor opslag van asbest onder de 50 ton geen verplichte vergunning meer te laten gelden. Zij willen weten of deze wijziging extra risico's oplevert.

In het voorstel wordt de omgevingsvergunning milieu vervangen door een omgevingsvergunning beperkte milieutoets (OBM). De procedure voor deze OBM is korter dan de procedure voor de omgevingsvergunning milieu. Anders dan de omgevingsvergunning milieu is de OBM eenmalig; voor een wijziging is niet opnieuw een vergunning nodig. De OBM stelt geen voorschriften, de noodzakelijke voorschriften staan in het Activiteitenbesluit.

Het voordeel van voorschriften in algemene regels boven voorschriften in een vergunning is dat de regels voor iedereen hetzelfde zijn. Deze handelwijze levert geen extra risico's op. De regels voor de tijdelijke opslag van asbest na verwijdering zijn verduidelijkt en daardoor beter handhaafbaar. De asbestverwijderaars besparen proceduretijd en hebben duidelijkheid over de geldende regels. Het bevoegd gezag bespaart tijd en geld van vergunningprocedures.

Bij het niet naleven van de voorschriften van het besluit, of de voorschriften rond afvalstoffen kan de OBM in het uiterste geval worden ingetrokken, vergelijkbaar met de huidige situatie waarbij de omgevingsvergunning milieu in het uiterste geval kan worden ingetrokken.

De leden van de PvdA-fractie vragen inzake paragraaf 3.2 van de Nota van Toelichting wie de lagere overheden controleert op het halen van voor hen verplichte maatregelen. Deze leden horen graag een reactie op de suggestie om voordat de maatregelen worden genomen eerst een energieonderzoek te laten uitvoeren waarbij bedrijven en overheden wordt geadviseerd wat de meest efficiënte maatregelen zijn alvorens zij een keuze maken uit de opgestelde lijst. Ook willen deze leden weten of de opgestelde maatregelenlijst wettelijk wordt vastgelegd of dat deze alleen via afspraken in het SER-energieakkoord worden geborgd.

Het toezicht op het Activiteitenbesluit wordt uitgevoerd door de decentrale overheden en dit geldt ook met betrekking tot de eigen gebouwen. Het toezicht is in de meeste gevallen belegd bij de omgevingsdiensten. Voor wat betreft het energieonderzoek waarnaar gevraagd wordt, geldt dat voor het samenstellen van de erkende maatregellijsten reeds onderzoeken zijn uitgevoerd. Wanneer gebruik wordt gemaakt van de erkende maatregelsystematiek behoren de maatregelen op de lijst allemaal getroffen te worden (tenzij een maatregel blijkt de bij de maatregelen geformuleerde condities niet van toepassing blijkt of wanneer een maatregel een alternatief is voor een andere). Artikel 2.15 verplicht bedrijven alle maatregelen te treffen die zich binnen vijf jaar terugverdienen.

De lijsten worden wettelijk verankerd in de Activiteitenregeling, zoals afgesproken in het Energieakkoord.

De leden van de PvdA-fractie zijn van mening dat het niet wenselijk is dat uitbreiding van veehouderijbedrijven tot maximaal 200 koeien, 750 zeugen of 2.000 vleesvarkens niet vergunningplichtig is en verzoeken de regering te onderzoeken of het mogelijk en verstandig is om deze drempels bij te stellen.

De desbetreffende bepaling maakt geen deel uit van het wijzigingsbesluit dat nu voorligt. Het gevraagde onderzoek zal plaatsvinden in het kader van de voorbereiding van de uitvoeringsregelgeving onder de Omgevingswet en in het kader van de evaluatie van het geurbeleid in 2015. Hierbij zal het niet alleen gaan om de vraag of de drempels moeten worden bijgesteld, wellicht zijn ook andere oplossingen mogelijk voor de problemen waar de leden van de PvdA-fractie op doelen. Gemeenten met veel veehouderijen hebben al laten weten dat zij met name een toets vooraf missen ten aanzien van geur- en geluidsoverlast. Daarom zal ook worden onderzocht of een dergelijke toets vooraf kan terugkeren met behoud van algemene regels voor de meer technische aspecten van het bedrijf.

Vragen van de leden van de SP-fractie

De leden van de SP-fractie vragen om een overzicht per nieuwe activiteit van de te verwachten effecten op de bescherming van natuur, milieu en leefomgeving als gevolg van het onder de werking brengen van algemene regels van deze nieuwe activiteiten.

Bij de start van de modernisering van de algemene regels is als randvoorwaarde gesteld dat het beschermingsniveau van de voorschriften uit de voormalige 8.40-besluiten en de Wm-vergunningen niet ter discussie staat. Dit mag alleen anders zijn voor voorschriften waarvan is gebleken dat ze in de praktijk niet goed uitvoerbaar of handhaafbaar zijn of waar voor dezelfde activiteit verschillende voorschriften waren opgenomen. In dat geval zijn de voorschriften herzien en geüniformeerd conform de systematiek van de Wet milieubeheer.

Deze randvoorwaarde geldt ook bij de latere wijzigingen van het besluit. Om die reden is, ook bij de vierde tranche, geen ex-ante onderzoek gedaan naar de effecten op natuur, milieu en leefomgeving.

Op verzoek van uw Kamer⁶ wordt momenteel een ex-post evaluatie uitgevoerd. Hierin wordt onderzocht of het Activiteitenbesluit in de praktijk aan de randvoorwaarde van een gelijk beschermingsniveau voldoet. Hierin wordt de vierde tranche niet meegenomen; deze moet immers nog in werking treden, en er moet nog ervaring mee worden

⁶ Motie Albert de Vries/Van Veldhoven, Kamerstuk 29 383, nr. 218

opgedaan. Uw Kamer zal voor de behandeling van de Omgevingswet geïnformeerd worden over de uitkomsten van het evaluatieonderzoek⁷.

Als reactie op de opmerking van de leden van de SP-fractie dat de grote hoeveelheid algemene regels het Activiteitenbesluit besluit onhanteerbaar maakt, merk ik op dat uit de evaluatie van het Activiteitenbesluit is gebleken dat de Activiteitenbesluit Internet Module (AIM) een goed en bruikbaar hulpmiddel is om het Activiteitenbesluit te ontsluiten, zowel voor bedrijven als voor het bevoegd gezag. Ik ben overigens voornemens de AIM op het punt van de voorschriftenpakketten nog te verbeteren. Verder wordt in het kader van de «opvolger» van het Activiteitenbesluit onder de Omgevingswet nadrukkelijk aandacht besteed aan de toegankelijkheid en hanteerbaarheid van de voorschriften.

Voorts wijzen de leden van deze fractie op een verschuiving van bestuurlijke lasten naar toezicht en handhaving en willen zij per onderdeel de mogelijk toenemende kosten voor toezicht en handhaving weten. Deze leden willen ook weten op welke wijze de activiteiten zijn gepositioneerd in de prioriteiten van de diensten voor toezicht en handhaving.

Voor inzicht in de bestuurlijke lasten verwijs ik naar het SIRA-rapport⁸. Wanneer de vergunningplicht voor een bepaalde activiteit vervalt en algemene regels gaan gelden, treedt er inderdaad een verandering op in de bestuurlijke lasten. Het bevoegd gezag hoeft immers geen tijd meer te besteden aan vooroverleg en het opstellen van de vergunning. Het bevoegd gezag kan dan meer tijd besteden aan toezicht en handhaving. Of dit in de praktijk ook daadwerkelijk gebeurt, is aan het bevoegd gezag en hangt af van de prioritering door het bevoegd gezag zelf.

Over het opgaan van het Activiteitenbesluit in het kader van de Omgevingswet vragen de leden hoe dit zal plaatsvinden en op welke wijze deze overgang duidelijk volgbaar blijft voor «de gewone man».

Het Activiteitenbesluit zal opgaan in één van de vier amvb's onder de Omgevingswet. Tot aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet met de uitvoeringsregelgeving zal het Activiteitenbesluit blijven bestaan. Bij de voorbereiding van de amvb zal ook inzichtelijk worden gemaakt hoe de overgang zal plaatsvinden.

De leden van de SP-fractie willen weten of ik – naar aanleiding van het verbod op het gebruik van chemische onkruidbestrijdingsmiddelen op verharde ondergrond per november 2015 en voor overig groen per november 2017 – bereid ben het verbod op chemische onkruidbestrijding buiten de landbouw vast te leggen in het Activiteitenbesluit milieubeheer.

Op dit moment wordt bekeken of en in hoeverre een verbod op het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen buiten de landbouw kan worden neergelegd in het Activiteitenbesluit of in andere wetgeving, waaronder regels ingevolge de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden of de Waterwet. Dat zal gebeuren via een separate aanpassing van de regelgeving. Bij het opstarten van de onderhavige wijziging was het beleid voor gewasbescherming buiten de landbouw nog niet uitgekristalliseerd.

⁷ Toegezegd tijdens het VSO Evaluatie Activiteitenbesluit (Kamerstuk 29 383, nr. 217) op 20 mei 2014 (Handelingen II 2013/14, nr. 84, item 29).

⁸ SIRA Consulting. P.M.H. Bex en P.A.M.van der Poll, Bestuurlijke lasten Activiteiten AMvB. Onderzoek naar het effect op de bestuurlijke lasten van het Concept Besluit activiteiten inrichtingen van het Ministerie van VROM. Nieuwegein, 27 december 2006.

Toe te voegen branches en vervallen vergunningplicht

De leden van de SP-fractie vernemen graag waarom een aantal nieuwe activiteiten onder de werking van algemene regels wordt gebracht.

Voor het antwoord op deze vraag wordt verwezen naar de uitgangspunten en doelen van het Activiteitenbesluit; zie paragraaf 1 van het algemeen deel van de Nota van Toelichting. Kort samengevat is het doel van het brengen van extra activiteiten onder algemene regels vereenvoudiging, vermindering en uniformering van regelgeving te realiseren en tegelijkertijd een vermindering van de administratieve lasten voor inrichtingen als gevolg van rijksregelgeving te bewerkstelligen.

Ook vernemen deze leden graag bij alle voorstellen de effecten op de geluidsnormen, of – als dat niet mogelijk is – de reden daarvoor.

Bij het opstellen van dit wijzigingsbesluit is – evenals bij het opstellen van het Activiteitenbesluit destijds het geval was – van het uitgangspunt uitgegaan dat dit besluit tot een niveau van milieubescherming leidt gelijkwaardig aan het milieubeschermingsniveau dat voor de betreffende inrichtingen op basis van de (Wm)vergunningvoorschriften gold. Dit geldt ook voor het aspect geluid.

Dit uitgangspunt heeft er destijds toe geleid dat in het Activiteitenbesluit (afdeling 2.8) voor zowel bestaande als nieuwe bedrijven de voorkeursgrenswaarde van de Wet geluidhinder is opgenomen als de standaardgeluidsnorm. Daarnaast zijn in dat besluit voor de toegestane maximale geluidsniveaus waarden opgenomen die overeenkomen met de grenzen zoals die destijds waren opgenomen in de voormalige 8.40-amvb's en die aansluiten bij de nog steeds gangbare praktijk bij vergunningverlening. Met deze waarden wordt doorgaans een acceptabele geluidskwaliteit, in de zin van geluidsbeleving en risico's voor de persoonlijke gezondheid, in de directe omgeving van het bedrijf bereikt. De nieuwe bedrijven die als gevolg van dit wijzigingsbesluit onder het Activiteitenbesluit worden gebracht, moeten ook voldoen aan deze waarden.

Het Activiteitenbesluit biedt naast algemene regels de mogelijkheid voor het bevoegd gezag om maatwerkvoorschriften te stellen. Ten einde een vacuüm te voorkomen in de regels die voorheen op grond van de geluidsvoorschriften golden, voorziet het Activiteitenbesluit (artikel 6.1, eerste lid) er daarnaast in dat geluidsvoorschriften van de vergunning gedurende drie jaar na het van toepassing worden van het Activiteitenbesluit op een bedrijf dat voorheen vergunningplichtig was, worden aangemerkt als maatwerkvoorschriften. Het bevoegd gezag heeft op basis van artikel 2.20 de mogelijkheid om in de periode van drie jaar het maatwerkvoorschrift te bestendigen, te wijzigen of in te trekken. Gezien het bovenstaande is met dit wijzigingsbesluit een gelijkwaardig niveau van milieubescherming voldoende geborgd. In het kader van de totstandkoming van dit besluit is een onderzoek naar de effecten van het toevoegen van branches en het vervallen van de vergunningplicht op de geluidsnormen dan ook niet nodig geacht. Een dergelijk onderzoek heeft ook niet plaatsgevonden bij de voorbereiding van eerdere wijzigingen (tranches) van het Activiteitenbesluit.

Ook hebben de leden van de SP-fractie de behoefte aan meer achterliggende informatie over de doorlichting van de lijst met vergunningplichtige inrichtingen (Bijlage I bij het Bor). Zij willen weten voor welke activiteiten geen voorschriften meer nodig zijn, waar de eerder gestelde voorschriften vandaan kwamen en welke redenen voor vergunningplicht leidden tot misverstanden en via dit besluit gaan vervallen.

Er zijn op dit moment meer dan 150 redenen voor vergunningplicht in bijlage I bij het Bor opgenomen. Dit wijzigingsbesluit betreft slechts aanpassing van een beperkt aantal van deze redenen. Iedere aanpassing wordt individueel toegelicht in de artikelsgewijze toelichting bij de wijziging van bijlage I bij het Bor. Voor de achtergrond van de individuele wijzigingen verwijs ik naar dat deel van de Nota van toelichting.

De hierboven bedoelde activiteiten zijn:

- het vullen van gasflessen met inerte gassen (onder l, categorie 2.7 onderdeel C, bijlage I Bor);
- het vervaardigen of bewerken van (natuur)hars (categorie 6.3, onderdeel C, bijlage I Bor);
- het kweken van ongewervelde dieren (anders dan schelpdieren en maden van vliegende insecten) (onder d, categorie 8.3, onderdeel C, bijlage I Bor);
- het afmeren van zeegaande veerboten (onder d, categorie 13.4, onderdeel C, bijlage I Bor);
- inrichtingen voor sport of recreatie die per jaar 500.000 bezoekers of meer trekken, anders dan open lucht attractieparken (onder a, categorie 19.4, onderdeel C, bijlage I Bor);
- het gebruiken van gemotoriseerde modelvliegtuigen, -vaartuigen of -voertuigen in de open lucht (onder b, categorie 19.4, onderdeel C, bijlage I Bor).

De eerder gestelde voorschriften stonden in de omgevingsvergunningen milieu voor de betreffende inrichtingen en hadden betrekking op aspecten die in hoofdstuk 2 van het Activiteitenbesluit zijn geregeld. Als een activiteit onder het Activiteitenbesluit valt en er geen specifieke voorschriften worden gesteld, gelden de algemene voorschriften uit hoofdstuk 2 van het besluit voor zover dat in de afdelingen van dat hoofdstuk is bepaald. Het gaat om de zorgplicht, algemene bepalingen rond o.a. lozingen en afval, en de inrichtinggebonden voorschriften voor energie, geluid en trillinghinder. Bedoeld is dat voor een aantal activiteiten geen *specifieke voorschriften in hoofdstuk 3 of 4* gesteld hoeven te worden omdat de algemene voorschriften in hoofdstuk 2 in principe voldoende zijn.

Misverstanden bij bepaalde categorieën ontstonden in de praktijk vooral rond termen die vaag waren. Zo ontstonden bijvoorbeeld misverstanden over:

- de term «hars» in categorie 6.3, onderdeel C, bijlage I Bor (in relatie tot bepaalde kunstharsen in de kunststofverwerkende industrie);
- de term «kweken van ongewervelde dieren» in onder d, categorie 8.3, onderdeel C, bijlage I Bor (in relatie tot bijvoorbeeld imkers);
- de term «zeegaande veerboot» in onder d, categorie 13.4, onderdeel C, bijlage I Bor (in relatie tot cruisediensten die overzee afmeren);
- de term «veredelen van textiel» in onder a, categorie 16.4, onderdeel C, bijlage I Bor;

De termen die verwarring wekten zijn geschrapt of vervangen door duidelijker begrippen.

Smelten en gieten van metalen (paragraaf 2.2 NvT)

De leden van de SP-fractie vragen waarom er voor wordt gekozen enkele stoffen (aluminium, lood, zink, tin en koper) niet langer onder de vergunningplicht te laten vallen, terwijl onder hetzelfde artikel 2.3 van het Activiteitenbesluit een veelvoud van stoffen wel vergunningplichtig blijft. Deze leden willen weten of deze stoffen onder de emissiemetingen blijven vallen.

De nieuwe paragraaf 4.5.13 (smelten en gieten van metalen) stelt eisen aan het smelten en gieten van onder meer de genoemde metalen. Ook aan de emissies van de genoemde metalen worden bij het smelten en gieten van deze metalen eisen gesteld.

De emissies die vrijkomen bij andere activiteiten dan bij het smelten en gieten worden geregeld in afdeling 2.3. Die afdeling ziet toe op de emissies van stoffen voor zover dit niet elders geregeld is. De genoemde metalen blijven onder de emissiemetingen vallen zoals bedoeld in artikel 2.8 van het Activiteitenbesluit.

De leden van de SP-fractie vragen waar de inhoud van de nieuwe paragraaf 4.5.13 binnen het besluit te vinden is. Zij stellen deze vraag ook over een nieuwe paragraaf 2.7a.

De nieuwe paragraaf 4.5.13 is te vinden in artikel I, onderdeel RRRRR van het ontwerpbesluit. Met deze paragraaf worden de artikelen 4.74.1 tot en met 4.74.7 aan het Activiteitenbesluit toegevoegd.

Het nieuwe artikel 2.7a is te vinden in Artikel I, onderdeel P van het ontwerpbesluit; met dat onderdeel wordt de nieuwe afdeling 2.3 «Lucht en geur», in het Activiteitenbesluit gevoegd.

Deze leden vragen welk deel van de activiteit smelten en gieten van metalen onder algemene regels wordt gebracht en wat bedoeld wordt met de bedrijfsspecifieke aanpak bij andere metalen dan aluminium, lood, zink, tin en koper. Ook vragen zij of een inrichting, die werkt met een combinatie van metalen die vallen onder algemene regels en met metalen die vallen onder vergunningplicht, wel of niet vergunningplichtig is. Zij vragen of er bij de nieuwe paragraaf sprake is van een plafond in de te verwerken metalen.

Het wijzigingsbesluit stelt in artikel II een wijziging van het Bor voor. Bijlage I bij het Bor omvat de activiteiten die vergunningplichtig zijn; de aangepaste categorie 12.3, onderdeel C, bijlage I bij het Bor geeft aan welke metalen en handelingen bij het smelten en gieten van metalen vergunningplichtig blijven.

Ruwweg is voor het smelten en gieten van aluminium, lood, zink, tin en koper geen vergunning meer vereist, tenzij:

- a. de activiteit van een dergelijke omvang is dat deze onder de vereisten van de Richtlijn industriële emissies valt, of
- b. de hoeveelheid metalen die toegevoegd wordt aan het aluminium, lood, zink, tin en koper niet beperkt wordt tot de percentages die genoemd worden in categorie 12.3.

Met een bedrijfsspecifieke aanpak bij andere metalen dan aluminium, lood, zink, tin en koper is bedoeld dat voor het smelten en gieten van deze andere metalen (zoals ijzer) nog steeds een vergunning noodzakelijk is. Een inrichting die werkt met een combinatie van metalen die vallen onder algemene regels en met metalen die vallen onder vergunningplicht, heeft dus alleen vergunning nodig voor die activiteiten zoals bedoeld in categorie 12.3, onderdeel C, van bijlage I bij het Bor, zoals bijvoorbeeld het smelten en gieten van ijzer. De emissies die bij het smelten en gieten van bijvoorbeeld ijzer kunnen plaatsvinden zijn sterk variabel in omvang en samenstelling. Daarmee zijn dergelijke emissies minder eenvoudig te regelen in algemene regels en is een vergunning een beter geschikt instrument.

De leden van de SP-fractie merken op dat de Nota van Toelichting meldt dat er sprake is van een minimalisering van emissies vanwege de arbeidsomstandigheden.

Het gaat hierbij om het aanbrengen van een coating op de vorm, bijvoorbeeld bij het maken van een vorm van zogenaamd chemisch gebonden zand. Deze coating bevat vaak oplosmiddelen. Om medewerkers zo min mogelijk eraan bloot te stellen, maar ook omdat deze coating relatief duur is, wordt deze coating zo spaarzaam mogelijk aangebracht. Daarmee worden ook de emissies naar de omgeving minimaal gehouden.

Opslaan en bewerken van ontplofbare stoffen of voorwerpen bij Defensie-inrichtingen (paragraaf 2.3 NvT)

De leden van de SP-fractie willen weten waaruit de nieuwe paragraaf 3.4.10 bestaat. Zij vragen naar de algemene wettelijke verplichtingen voor afval in de vorm van kogelresten en patroonhulzen, waarom kruitstof en kruitgassen worden gezien als een onvermijdelijke diffuse uitstoot en waarom hieraan geen eisen worden gesteld.

De nieuwe paragraaf 3.4.10 bestaat uit voorschriften voor het opslaan of bewerken van gevaarlijke stoffen van de ADR-klassen 1.1, 1.2, 1.3 of 1.4 binnen inrichtingen die in gebruik zijn bij de Nederlandse of een bondgenootschappelijke krijgsmacht. Het betreft uitsluitend voorschriften die betrekking hebben op de externe veiligheid en de vastlegging van effectafstanden via een kwantitatieve risicoanalyse (munitie-QRA). De algemene wettelijke verplichtingen die gelden voor afval, zijn ook van toepassing op afval vanuit een buitenschietsbaan (paragraaf 3.8.3). Kogels worden opgevangen in een kogelvanger die periodiek gezeefd of geleegd wordt. De kogelresten en het kogelvangerzand worden afgevoerd als een gevaarlijke afvalstof door bedrijven die hiervoor een vergunning bezitten. De hulzen worden verzameld en veiliggesteld door het uitsorteren van de «blindgangers». De blindgangers worden als munitieafval afgevoerd, de overige lege hulzen als schoon metaalafval. Om een kogel weg te schieten is altijd verbranding van de kruitlading noodzakelijk. Op een buitenschietsbaan is het echter niet mogelijk om per schietpunt een afzuiging met filtering te realiseren. Ook vanuit het oogpunt van schietveiligheid zijn afzuiginstallaties onwenselijk. De emissies naar de lucht zijn daarnaast gering van omvang. Eventueel onverbrand kruit zal als kruitstof neervallen, dit betreft zeer geringe hoeveelheden. Het stellen van eisen aan deze diffuse emissies is daarom niet noodzakelijk.

Kleinschalig vergisten van uitsluitend dierlijke meststoffen (paragraaf 2.5 NvT)

De leden van de SP-fractie vragen op welke wijze er toezicht wordt gehouden op het uitsluitend gebruik maken van dierlijke meststoffen en of deze wijze van vergisten fraudegevoelig is. Ook vernemen deze leden graag of is overwogen om richtlijnen op te nemen voor de aanwezigheid van ziekteverwekkers zoals de q-koortsbacterie en voor verhittingsprocedures om deze onschadelijk te maken. Ook willen deze leden weten in hoeverre er ontploffingsgevaar is bij een dergelijke installatie.

Het is in het belang van de eigenaar van de monovergistingsinstallatie om geen extra stoffen bij te mengen. Dit is namelijk ten nadele van de stabiliteit van het vergistingsproces. Bij het toezicht zal hier ook op moeten worden toegezien. Op welke wijze dit precies zal worden vormgegeven is aan het handhavend bevoegd gezag. Monomestvergisting is niet fraudegevoelig, omdat er alleen dierlijke mest wordt vergist en geen co-materialen. Dat betekent dat de techniek veel eenvoudiger in de hand te houden is.

Er worden geen eisen gesteld aan ziekteverwekkers. Bij het vergisten van uitsluitend dierlijke mest op boerderijschaal blijft de bedrijfsvoering dicht bij de normale bedrijfsvoering zonder vergisting. Bij vergisting wordt anaërobe biologische afbraak gestimuleerd. Het beschikbare onderzoek naar ziekteverwekkers die gevaarlijk kunnen zijn voor de mens geeft geen indicatie dat deze zich onder die condities zouden vermeerderen. Daarmee is er ook geen indicatie dat deze extra stap zorgt voor grotere risico's voor vorming of verspreiding van ziekteverwekkers dan de normale bedrijfsvoering.

Ontploffingsgevaar ontstaat als het biogas in de juiste verhouding vermengd kan raken met lucht. De vergistingsinstallatie en de biogasopslag liggen in de buitenlucht. Als het biogas vrij zou komen in de buitenlucht zal het opstijgen omdat het lichter is dan lucht, en is het ontstaan van een explosief mengsel niet aannemelijk. Als het biogas vrijkomt, kan het wel ontbranden; vanwege dit risico is een veiligheidsafstand van 50 meter rond de biogasopslag voorgeschreven. Overigens wordt nog een extra check op deze afstand uitgevoerd vanwege enkele reacties in de inspraak.

Een opwerkunit of stookinstallatie voor biogas staat vaak wel in een gesloten ruimte of container. In een dergelijke ruimte kan bij een gaslek een explosief mengsel ontstaan. De regelgeving op het gebied van arbeidsomstandigheden stelt in dat geval eisen om de kans op een explosie te verminderen. Het is niet nodig aanvullend hieraan eisen te stellen om de omgeving te beschermen.

Asbestverwijdering (paragraaf 2.8 NvT)

De leden van de SP-fractie vragen waarom er een gedeelte van de asbestverwijdering onder het Activiteitenbesluit wordt gebracht, terwijl de Europese Kaderrichtlijn afvalstoffen bepaalt dat de vergunningplicht niet volledig kan worden opgeheven. Ook vragen zij op welke wijze toezicht en handhaving op dit onderdeel geregeld gaan worden. Tevens vragen zij naar de definities van een «grote partij asbest» en «een kleine partij». Voorts willen deze leden weten of naar mijn mening het verantwoord is 50.000 kilo asbest in een willekeurige container, op een willekeurige plaats op te slaan, en of er eisen verbonden worden aan de plaats waar de container geplaatst wordt.

In het voorstel wordt de omgevingsvergunning milieu vervangen door een omgevingsvergunning beperkte milieutoets (OBM). Hiermee wordt voldaan aan het vergunningvereiste van de Kaderrichtlijn afvalstoffen. De OBM stelt geen voorschriften, de noodzakelijke voorschriften staan in het Activiteitenbesluit.

De tijdelijke opslag van asbest in een container bij een asbestverwijderingsproject of een asbestverwijderaar is een noodzakelijke tussenstap in de afvalverwijdering naar een stortplaats. Deze tijdelijke opslag dient zorgvuldig te gebeuren. Dat kan via de combinatie van de OBM met voorschriften in algemene regels worden geregeld. De container is nodig op de locatie waar het asbest wordt verwijderd en bij de asbestverwijderaar om het asbest van meerdere projecten te verzamelen voor afvoer naar de stortplaats. De container is toegestaan in samenhang met de activiteit asbestverwijdering en is niet toegestaan op elke willekeurige locatie. De enige plekken waar verwijderd asbest mag worden opgeslagen zonder omgevingsvergunning milieu is op de locatie van de asbestverwijdering, bij het asbestverwijderingsbedrijf (met OBM) of bij de gemeentelijke milieustraat (met OBM). Voor alle andere locaties blijft, net als nu, een omgevingsvergunning milieu vereist voor de opslag van verwijderd asbest.

Toezicht en handhaving blijven op dezelfde manier geregeld, alleen staan de voorschriften niet in de vergunning maar in het Activiteitenbesluit. Bij het niet naleven van de voorschriften in het besluit, of de voorschriften rond afvalstoffen kan de OBM worden ingetrokken.

De begrippen «grote partij asbest» en «kleine partij asbest» worden op enkele plaatsen in de toelichting gebruikt. Daar is met een kleine partij asbest bedoeld een kleinere hoeveelheid dan in een container past wanneer die volledig gevuld is. Met een grote partij wordt een hoeveelheid bedoeld die groter is dan wat in een container past. Dit onderscheid blijkt bij nadere lezing niet duidelijk genoeg uit de tekst. De bedoeling zal op die plaatsen worden uitgeschreven. Een definitie van de termen is dan niet nodig.

Enkele activiteiten met mergel, grind en kalk (paragraaf 2.10 NvT)

Wat betreft de effecten van deze activiteiten op de bescherming van natuur, milieu en leefomgeving waarnaar de leden van de SP-fractie vragen, verwijs ik naar mijn antwoord in deze brief op de eerdere vraag van deze leden over de effecten op natuur, milieu en leefomgeving van het onder algemene regels brengen van nieuwe activiteiten.

De leden van de SP-fractie vragen naar de gevolgen van het voornemen voor de geluidsbelasting en willen weten of ingrijpen bij bijvoorbeeld geluidshinder onder een vergunning juridisch net zo hard is als zonder vergunning, maar vallend onder het Activiteitenbesluit.

Met dit wijzigingsbesluit vervalt de vergunningplicht voor enkele activiteiten met mergel, grind en kalk. Deze activiteiten betreffen inrichtingen voor het winnen, breken, malen, zeven of drogen van mergel, zand, grind, kalk, steenkolen of andere mineralen of derivaten daarvan. De vergunningplicht voor deze inrichtingen blijft gelden vanaf een hogere drempel: een capaciteit van 100 miljoen kilogram per jaar of meer. De activiteiten met mergel, grind en kalk met een lagere capaciteit vallen onder het Activiteitenbesluit, en moeten onder meer voldoen aan de algemene regels voor geluid uit afdeling 2.8 van dat besluit. De daarin opgenomen geluidnormen zijn juridisch net zo «hard» als de geluidnormen die in een vergunning worden opgenomen. Een bedrijf moet aan deze normen voldoen en kan door het bevoegd gezag in het kader van het toezicht en de handhaving hierop worden aangesproken. Uitgangspunt daarbij is dat met deze normen doorgaans een acceptabele geluidskwaliteit in de zin van geluidsbeleving en risico's voor de persoonlijke gezondheid, in de directe omgeving van het bedrijf wordt bereikt. Voor wat betreft de gevolgen voor de geluidsbelasting verwijs ik naar het antwoord op de eerdere vraag van deze leden over de effecten op de geluidsnormen van alle voorstellen; hierin wordt ingegaan op de borging van het gelijkwaardige beschermingsniveau.

In juridisch opzicht is er geen verschil of geluidsnormen in een vergunning of in algemene regels worden gesteld. In beide gevallen moet degene op wie die normen van toepassing zijn daaraan voldoen. In het eerste geval vindt handhaving plaats aan de hand van de vergunning, in het tweede geval aan de hand van de algemene regels. Een derde mogelijkheid is nog dat bij maatwerkvoorschrift voor een bepaald bedrijf is afgeweken van de algemeen geldende norm. Er wordt dan gehandhaafd op de norm die in het maatwerkvoorschrift is opgenomen.

Activiteiten waarvan de vergunningsplicht vervalt zonder extra voorschriften (paragraaf 2.11 NvT)

De leden van de SP-fractie vragen wat de milieuwinst is die te behalen valt met het voorkomen van diffuse emissies bij het lozen van afvalwater op het vuilwaterriool. Zij vragen of het naar mijn mening verstandig is om in het licht van de eisen die de Kaderrichtlijn water stelt, voor lozingen vanuit ziekenhuizen de vergunningplicht te laten vervallen, en of hetzelfde geldt voor de medicijnresten in het afvalwater van ziekenhuizen. Zij vernemen graag of een vergunning eisen stelt aan een lozing en, als dit het geval is, waarom ik in dat geval genoeg neem met het voldoen aan een zorgplicht van artikel 2.1 van het Activiteitenbesluit. Ook vragen deze leden op welke wijze binnen het Activiteitenbesluit het voldoen aan de «ladder van Lansink» is af te dwingen.

Het is een misverstand dat voor ziekenhuizen onder de algemene regels van het Activiteitenbesluit alleen de zorgplicht volgens artikel 2.1 zou gelden. Binnen de ziekenhuizen, waarvoor de vergunningplicht wordt opgeheven, worden activiteiten verricht waarvoor het Activiteitenbesluit reeds voorschriften bevat. Een belangrijke activiteit in deze is te vinden in paragraaf 4.8.10 «In werking hebben van een laboratorium of een praktijkruimte». Het besluit stelt een aantal grenswaarden voor lozen in het vuilwaterriool (artikel 4.124 Activiteitenbesluit). In aanvulling daarop dient de inrichtinghouder gedragsvoorschriften op te stellen en voorzieningen te treffen die zijn gericht op het voorkomen van nadelige gevolgen voor het milieu van het lozen van afvalwater (artikel 4.116 Activiteitenregeling). Het bevoegd gezag kan, indien het belang van de bescherming van het milieu daartoe noodzaakt, hiertoe maatwerkvoorschriften stellen. De algemene regels bieden op deze manier dezelfde mogelijkheden om het milieu te beschermen als de vergunning.

De «ladder van Lansink» is vertaald in een voorkeursvolgorde voor de verwijdering van afvalwater volgens artikel 10.29a van de Wet milieubeheer. Dit artikel vormt een van de uitgangspunten voor het stellen van algemene regels voor lozingen.

Reinigen en wassen van textiel. (PER-metingen) (paragraaf 3.3. NvT)

De leden van de SP-fractie vragen waarom ervoor wordt gekozen om perchloorethyleen (PER) niet langer te meten. Hierbij wordt gevraagd naar de relatie met algemene lucht(meet)eisen in de huidige NeR en de nieuwe voorschriften in afdeling 2.3. Daarnaast vragen deze leden zich af of het een zeer zorgwekkende stof betreft en of de arboregeling intact blijft.

De verplichting tot het meten van de emissie van PER blijft gelden. De verplichting tot het daarenboven meten van de PER-immissie op leefniveau vervalt. Het meten van deze immissie is een dagendurende meting, waarvoor de betrokken bewoners of gebruikers van het gebouw niet vaak toestemming gaven. Door het meten van de PER-emissie aan de bronzijde (als regel het textielreinigingsbedrijf) en door de eisen aan de ondernemer daaromtrent en ook door de geldende arboeis, wordt de gezondheid van werknemers en burgers beschermd.

Het RIVM heeft aangegeven dat volgens de stoffenindeling PER geen zeer zorgwekkende stof is. Alleen stoffen die carcinogeen klasse 1A of B zijn, behoren tot de zeer zorgwekkende stoffen. PER is in klasse 2 ingedeeld. Deze stof is echter niet onschadelijk voor de gezondheid. De emissie-eisen en de arboregels blijven dan ook intact. In de Nota van toelichting bij het oorspronkelijke Activiteitenbesluit is dit uitgebreid toegelicht⁸.

⁸ Zie de artikelsgewijze toelichting bij artikel 4.96, Stb. 2007, nr. 415.

Op de vraag van de leden van de SP-fractie of de eisen die het Activiteitenbesluit stelt aan bijvoorbeeld de lozingen en de bodem juridisch net zo hard zijn als wanneer deze onder een vergunning zouden vallen, kan ik melden dat eisen die worden gesteld in algemene regels dezelfde rechtskracht hebben als die in een onherroepelijke vergunning. In beide gevallen moet degene op wie die normen van toepassing zijn daaraan voldoen. Eisen in een vergunning zijn individuele eisen, gericht op een bepaald bedrijf. Eisen in algemene regels zijn eisen die gelden voor bedrijven die een activiteit verrichten waarvoor die eisen gelden. Indien de algemene regels daar ruimte voor bieden kan bij maatwerkvoorschrift voor een bepaald bedrijf worden afgeweken van een algemeen geldende eis. Er is dan ook sprake van een individuele eis met dezelfde rechtskracht.

Afschaffen verplichte VOS-boekhouding onder een bepaalde drempel (paragraaf 3.4 NvT)

De leden van de SP-fractie vragen voor welke activiteiten geen drempels bestaan van verbruikte oplosmiddelen per jaar. Zij willen weten of er vluchtige organische stoffen (VOS) in Nederland onder een verplichte boekhouding vallen, maar onder de EU-richtlijn daar niet onder zouden vallen, en welke stoffen dat betreft. Ook vragen deze leden of het laten vervallen van een verplichte VOS-boekhouding voor minder dan 1.000 kilogram vluchtige organische stoffen inhoudt dat ook het aantonen van dit lage verbruik door een in- en verkoopbalans, vervalt. Zij vernemen graag op welke wijze hier voorheen op werd gehandhaafd en hoe dit er in de toekomst zal uitzien.

Middelgrote en kleine bedrijven met als activiteit het reinigen, lijmen, coaten van hout, kurk, kunststof, rubber en metaal; zeefdrukken; lijmen, coaten, lamineren van papier of karton; en lijmen en coaten van textiel en het aanbrengen van coatings en lijmlagen op steen zijn in Nederland wel verplicht een VOS-boekhouding te voeren, maar niet volgens de Europese regels bij een verbruik onder de 1.000 kg per jaar. Met de geplande wijziging vervalt deze verplichting. Voor textielreiniging is de drempel in de Europese regels 0 kg per jaar en voor het coaten van voertuigen ligt deze drempel op 500 kg per jaar. Voor deze bedrijven blijft de VOS-boekhouding boven deze drempels verplicht.

De VOS waar het om gaat, zijn oplosmiddelen in verven, lijmen en reinigingsmiddelen. Het hanteren van de drempel van 1.000 kg VOS per jaar voor genoemde activiteiten houdt in dat het aantonen van dit verbruik door een in- en verkoopbalans blijft bestaan.

Het laten vervallen van een verplichte VOS-boekhouding voor minder dan 1.000 kg VOS houdt niet in dat het aantonen van dit lage verbruik door een in- en verkoopbalans vervalt. Het bedrijf moet nog steeds met in- en verkoopgegevens kunnen aantonen dat het verbruik lager is dan 1.000 kg. Boven deze grens blijft het bedrijf namelijk verplicht om maatregelen te nemen. De handhaving op het aantonen van het lage verbruik gebeurt nu aan de hand van de in- en verkoopbalans en dat blijft ongewijzigd.

Grote lawaaimakers (paragraaf 3.7 NvT)

De leden van de SP-fractie vragen of er andere criteria zijn dan de «stand van de huidige techniek» die bepalen dat grote lawaaimakers niet meer als zodanig worden beschouwd.

De «stand van de huidige techniek» is als enig criterium aangehouden om te bepalen of er sprake is van een grote lawaaimaker. Daarbij spelen naast nieuwe technische ontwikkelingen ook nieuwe werkwijzen en productiemethoden een rol.

Nederlandse Emissierichtlijn Lucht (paragraaf 4.2 NvT)

De leden van de SP-fractie vragen op welke wijze is/wordt gehandhaafd dat er bij de EU-richtlijn industriële emissies vooral uitgegaan wordt van «de door industriële activiteiten veroorzaakte verontreiniging wordt voorkomen, vermindert en zoveel mogelijk wordt uitgebannen». Zij willen weten hoe dit zich verhoudt tot de opmerking dat het bij «bedrijfsactiviteiten niet altijd technisch of economisch haalbaar zal zijn om een nulemissie van zeer zorgwekkende stoffen te bereiken». Zij vragen naar de prioritering hierbij en wie hieromtrent het eindoordeel heeft. Ook willen de leden van deze fractie weten waarom de bepalingen over zeer zorgwekkende stoffen alleen van toepassing zijn op vergunningplichtige inrichtingen, en of de gefaseerde aanpak hierbij uitgaat van de hoeveelheid van de volumes of dat de prioritering ook beïnvloed kan worden door de ernst van de schadelijkheid van de zorgwekkende stof. Voorts willen deze leden weten waarom er vanuit gegaan wordt dat de specifieke eisen in hoofdstuk 4 voor inrichtingen type B voldoende milieubescherming bieden.

Het bevoegd gezag kan in een vergunning of via een maatwerkvoorschrift bij het vaststellen van eisen «kosten en baten» van deze eisen in het oog houden, zoals de EU-richtlijn industriële emissies vraagt. Gezien die kosten en baten kan het mogelijk zijn dat een nulemissie niet realistisch is, ondanks de aard van de emissie. Over die prioritering vindt overleg plaats tussen bedrijf en bevoegd gezag, waarbij deze prioritering zowel plaats kan vinden wat betreft de hoeveelheid van de emissie, als wat betreft de schadelijkheid van de emissie. Het bevoegd gezag heeft te allen tijde het eindoordeel bij deze prioritering.

Voor de beperking van de bepalingen over zeer zorgwekkende stoffen tot de categorie vergunningplichtige inrichtingen verwijs ik u naar mijn antwoord op dezelfde vraag van de leden van de VVD-fractie.

Regeling op, – overslag en distributie benzine milieubeheer (paragraaf 4.3 NvT)

De leden van de SP-fractie vragen op welke punten destijds bij implementatie van richtlijn 94/63 op grond van de Wet milieubeheer is afgeweken van de richtlijn, wat de genoemde – toen – lopende nationale projecten waren en wat de afspraken met de branche waren.

In het kader van het toen gevoerde doelgroepenbeleid waren er nationale afspraken vastgelegd in het convenant met de onafhankelijke op- en overslagbranche. Dat waren technische afspraken om de VOS-emissie bij de installaties terug te dringen. Ook in de NeR stonden technische maatregelen voor de op- en overslagbedrijven. Verder liep het project KWS 2000 met nationale reductieplannen VOS. Hierin waren emissiereducties per bedrijfstak / branche vastgelegd, zo mogelijk gekoppeld aan toe te passen technieken en beschreven in aparte documenten per branche.

Met inachtneming van de EU-richtlijn 94/63 zijn deze technische uitvoeringsafspraken bij de implementatie van de richtlijn zoveel mogelijk in stand gehouden en waar mogelijk toegevoegd aan de eisen van de richtlijn. Met deze toevoegingen is in die zin afgeweken van de richtlijn dat de beleidsruimte ervan benut is om aan de nationale afspraken vast te houden.

Inmiddels is het project KWS 2000 al meer dan tien jaar afgelopen, is het convenant in het kader van het doelgroepenbeleid in 2010 van rechtswege geëindigd en gaat de NeR over in het Activiteitenbesluit. Daarom kunnen nu de afwijkende technische uitvoeringsafspraken vervallen.

Besluit LPG-tankstations milieubeheer (paragraaf 4.4 NvT)

De leden van de SP-fractie vragen wat naar mijn mening prevaleert bij het mogelijk maken van nieuwe woningbouwplannen bij (nieuwe) bestemmingsplannen: het afstandscriterium van 120 meter, of een hertoetsing van het groepsrisico. Zij vragen of ik bekend ben met bestemmingsplannen die, vooruitlopend op het ontwerpbesluit, zijn aangepast en waarin woningbouw mogelijk is gemaakt op kortere afstand van een LPG-tankstation, en of deze in strijd zijn met de regelgeving. Ook willen deze leden weten of het bevoegd gezag naar mijn mening op grond van het Bevi (Besluit externe veiligheid inrichtingen) verplicht is om deze kwetsbare objecten, die zijn gerealiseerd binnen de geldende afstanden, te saneren, en zo nee, waarom niet. Zij horen graag welke voorschriften met betrekking tot explosieveiligheid achterhaald zijn door gewijzigde Europese wetgeving en daardoor niet terugkomen in het wijzigingsbesluit.

Bij het mogelijk maken van nieuwe woningbouwplannen zijn het afstandscriterium en het groepsrisico beide van belang. Beide gelden naast elkaar, er is geen sprake van een keuze of het prevaleren van het één boven het ander. De toetsingskaders botsen niet met elkaar omdat in het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) en de Regeling externe veiligheid inrichtingen (Revi) zowel afstandseisen opgenomen zijn voor het plaatsgebonden risico, als een verantwoordingsplicht ten aanzien van het groepsrisico. De afstandseisen voor het plaatsgebonden risico zijn grens- en richtwaarden, hetgeen betekent dat ten aanzien van kwetsbare objecten, zoals aaneengesloten woonbebouwing, er aan voldaan moet worden en ten aanzien van beperkt kwetsbare objecten, bijvoorbeeld bedrijfsgebouwen waar weinig mensen werken, er zoveel mogelijk aan voldaan moet worden. De verantwoordingsplicht ten aanzien van het groepsrisico brengt met zich mee dat het bevoegd gezag in de toelichting bij het besluit moet verantwoorden waarom het besluit in relatie tot het groepsrisico verantwoord is. Overigens heeft de onderhavige wijziging in het Activiteitenbesluit ten aanzien van LPG-tankstations geen betrekking op het Bevi en de Revi.

Mij zijn geen gegevens bekend over bestemmingsplannen die met het oog op het onderhavige wijzigingsbesluit zijn aangepast. Het wijzigingsbesluit bevat geen regels over risicoafstanden; risicoafstanden zijn opgenomen in het Bevi en de Revi. Indien bestemmingsplannen zijn vastgesteld die binnen deze afstanden woningbouw mogelijk maken, is dit in strijd met de regelgeving. Het is aan het bevoegd gezag om die strijdigheid op te heffen. De saneringsplicht uit het Bevi is daarop niet van toepassing.

De voorschriften 4.2.1, 4.2.2 en 4.2.3 uit het Besluit LPG-tankstations komen niet terug in de Activiteitenregeling. De voorschriften gaan over gevarencategorie-indelingen binnen de inrichting. Dit onderwerp is nu geregeld in de zogeheten ATEX-richtlijnen, die zich richten op explosiegevaar onder atmosferische omstandigheden en die geïmplementeerd zijn in het Arbeidsomstandighedenbesluit en het Warenwetbesluit explosieveilig materieel.

Milieueffecten (paragraaf 6.1 NvT)

De leden van de SP-fractie vragen welk beschermingsniveau wordt bedoeld bij de vergelijking met de voorschriften die voorheen in de vergunning waren opgenomen en of hierbij ook de wetsbescherming wordt bedoeld.

Bedoeld is het niveau waarop het milieu wordt beschermd. De vervanging van de vergunningplicht door algemene regels vindt beleidsneutraal plaats. Dat betekent dat in beginsel geen strengere of minder strenge eisen worden gesteld. Zowel bij vergunningverlening als bij het opstellen van algemene regels gelden de beste beschikbare technieken als uitgangspunt. In de paragraaf over «milieueffecten» wordt niet gedaan op de «wetsbescherming». Daarover merk ik op dat van wetsbescherming sprake is zowel in het geval van vergunningen als van algemene regels. Bij een omgevingsvergunning milieu is voorafgaand aan de vergunningverlening een inspraakmogelijkheid geweest. Daarna is eventueel nog beroep mogelijk. Bij algemene regels kan men een handhavingsbeschikking vragen aan het bevoegd gezag indien men van oordeel is dat de regels niet worden nageleefd. Daartegen staat ook bezwaar open en daarna beroep.

Administratieve lasten (paragraaf 6.1 NvT)

De leden van de SP-fractie vragen of bij de tabel «structurele effecten op de administratieve lasten als gevolg van vervallen vergunningplicht (omgevingsvergunning milieu) en OBM» (Omgevingsvergunning beperkte milieutoets) een tabel opgenomen kan worden waarin de effecten op toezicht en handhaving en de effecten op het gebied van natuur, milieu en leefomgeving staan opgenomen. Zij hebben dezelfde vraag over de tabel «Structurele effecten op de administratieve lasten door maatregelen anders dan het afschaffen van de vergunningplicht».

Wat betreft de effecten op toezicht en handhaving wijs ik op de Evaluatie van het Activiteitsbesluit 2008–2012. Hieruit is gebleken dat er, zoals verwacht, een verschuiving in de bestuurlijke lasten is opgetreden van vergunningverlening naar toezicht en handhaving. Het is te verwachten dat dit ook het geval zal zijn bij de vierde tranche.

Voor wat betreft de effecten op natuur, milieu en leefomgeving, verwijs ik naar mijn eerdere antwoord terzake.

De leden van de SP-fractie willen weten waarom de inhoudelijke nalevingskosten bij de regels voor LPG-tankstations aan te merken zijn als bedrijfseigen, en dit bij andere activiteiten uit beide tabellen niet zo is.

Bedrijfseigen kosten zijn kosten die de ondernemer ook zou maken als de overheid de verplichting niet op zou leggen. De LPG-tankstationbranche ziet het belang van extra visuele controles in en stemt in met het verhogen van de controlefrequentie, zodat de kosten hiervan als bedrijfseigen zijn aan te merken.

Bestuurlijke lasten (paragraaf 6.1 NvT)

Op de vraag van de leden van de SP-fractie waarom de tijdswinst bij het wijzigingsbesluit bij Defensie niet te kwalificeren is, kan ik melden dat de tijdswinst van Defensie niet in financiële termen is te kwantificeren omdat Defensie geen inzicht heeft in wat de «opbrengst» is als een bepaalde oefening op een specifieke schietbaan enkele maanden eerder uitgevoerd kan worden of als munitie eerder opgeslagen kan worden waar dat wenselijk is. De tijdswinst zelf is uiteraard wel te kwantificeren, dat is

namelijk het verschil tussen een uitgebreide openbare voorbereidingsprocedure (6 maanden) en het doen van een melding (ten minste 4 weken voor ingebruikneming) voor een schietbaan of een periode van 8 weken bij de procedure met een Omgevingsvergunning Beperkte Milieutoets voor de opslag van munitie. Uit ervaring bij Defensie blijkt dat het in gebruik nemen van nieuwe faciliteiten, juist door de lange vergunningprocedures, uitgesteld wordt. Dit heeft direct effect op de gereedstelling van de krijgsmacht.

De leden van de SP-fractie vernemen graag de verwachte toename, nu het gebruik van buitenschietbanen eenvoudiger kan worden geregeld door andere overheden en recreanten, op het gebied van de bescherming van milieu, natuur en leefomgeving. Ook willen deze leden weten hoe dit gemonitord gaat worden.

Het gebruik van buitenschietbanen wordt met de herziening van het Activiteitenbesluit eenvoudiger en beter geregeld. Met de nieuwe systematiek ligt er vast hoeveel geluid er per jaar geschoten mag worden. Dat niveau kan ook goed gehandhaafd worden. Naast het aantal schoten en de periode (dag, avond, nacht) hangt het ook af van de gebruikte wapens: hoe meer geluid er per schot wordt geproduceerd, des te minder schoten zijn toegestaan. Er wordt straks getoetst op het jaargemiddelde inclusief de avond- en nachttoeslagen. Voor de zondag geldt apart een nog strengere eis: het dagmaximum is 5 dB lager dan het jaargemiddelde, dat betekent dat er die dag ongeveer 30% van het jaargemiddelde geschoten mag worden.

Of er in de praktijk van een wezenlijke toename van geluidbelasting sprake zal zijn, is onzeker. Er zijn banen waar veel minder geschoten wordt, en er zullen banen zijn die aan het plafond zitten en die straks meer kunnen doen. Wel blijft er sprake van een redelijk strenge regulering met een goed beschermingsniveau van de omwonenden. Basis daarvan is dat het aantal ernstig gehinderden minimaal is. Bij het schieten wordt nu de norm gelegd op 3 à 4% ernstig gehinderden. Dat is in lijn met de aanpak van de andere geluidbronnen. Bij die andere bronnen (verkeer, industrie) zijn ontheffingen mogelijk om meer geluid te maken; dat is en blijft voor burgerschietterreinen niet mogelijk. Het verschil met de militaire terreinen is dat voor burgerschietterreinen geen ontheffing voor meer geluidruimte verleend kan worden.

Tegenover het feit dat de nieuwe systematiek meer ruimte biedt dan de huidige regelgeving, staat dat monitoring en handhaving in het nieuwe systeem eenvoudiger zullen worden. Het aantal schoten per jaar wordt bijgehouden door de beheerders van de banen (per kaliber en per dag/avond/nachtperiode). Met een modelmatige vertaling kan dit vergeleken worden met het maximum jaargemiddelde. De Inspectie Leefomgeving en Transport is verantwoordelijk voor de handhaving en kan zijn werk met het nieuwe systeem efficiënt en effectief doen.

Ook horen deze leden graag wat de reden is dat er voor een groter aantal inrichtingen maatwerk nodig is, zoals bij een dierentuin of een groot museum, en hoe deze zaken op dit moment zijn geregeld.

Voor de grote recreatie-inrichtingen en dierentuinen geldt op dit moment een omgevingsvergunning milieu. Er is een doorlichting gedaan van de voorschriften in die vergunningen. Vaak staan daarin voorschriften die onder het Activiteitenbesluit als maatwerkvoorschriften gaan gelden. Het gaat dan vooral om geluidvoorschriften. Dit is bij grote recreatie-inrichtingen en dierentuinen vaker het geval dan bij een «gemiddeld» bedrijf dat onder het Activiteitenbesluit valt.

Artikelsgewijs

Artikel 2.3a, tweede lid en 2.7, eerste lid

De leden van de SP-fractie vragen wat bij de BBT (Beste Beschikbare Technieken)-conclusies (artikel 5.5, zevende lid, van het Bor) bedoeld wordt met het tot buitensporige hoge kosten leiden als gevolg van geografische ligging, plaatselijke milieuomstandigheden of technische kenmerken van de betrokken installatie. Ook willen zij weten wat de prioritering is bij zogenaamde Cross-media effecten (zogenaamde afwenteltechnieken).

BBT-conclusies stellen eisen aan de milieuprestaties van die activiteiten die onder de werkingssfeer van bijlage I bij de EU-richtlijn industriële emissies vallen. Per activiteit of groep van activiteiten worden BBT-conclusies opgesteld. De bijbehorende technieken zijn technisch en economisch bewezen in de betrokken industriële sector. Echter, de specifieke bedrijfsomstandigheden, geografische ligging, plaatselijke milieuomstandigheden of technische kenmerken van de betrokken installatie kunnen leiden tot buitensporig hoge kosten. Het bevoegd gezag kan daarom gemotiveerd een andere eis opnemen dan de BBT-conclusies voorschrijven.

Een voorbeeld is genoemd in de toelichting op artikel 2.7, derde tot zevende lid: Een inrichting draait nog maar weinig draaiuren per jaar, gedurende een periode van 3 jaar. Daarna stopt de bedrijfsvoering. Omdat de levensduur beperkt is, kan in dit geval besloten worden de maatregel niet te nemen.

Ook de prioritering bij de afwenteleffecten is afhankelijk van de geografische ligging, plaatselijke milieuomstandigheden of technische kenmerken van de betrokken installatie. Zo kan een luchtreinigings-techniek leiden tot een afvalwaterstroom en de lozing van die afvalwaterstroom kan in een specifieke situatie milieuhygiënisch belastender zijn dan de oorspronkelijke emissie naar de lucht.

Artikel 3.129f, eerste lid

De leden van de SP-fractie vragen waarop het is gebaseerd dat de genoemde afstand van 50 meter veilig is.

Voor de onderbouwing en de verwijzing naar het achterliggende rapport¹⁰ verwijs ik naar de artikelsgewijze toelichting bij artikel 3.129f.

Artikel 3.129f, tweede lid

De leden van de SP-fractie vragen waarop het is gebaseerd dat de genoemde afstand van 10 meter veilig is.

De genoemde afstandseis is gebaseerd op een berekening van de risicocontour¹¹.

¹⁰ Effect- en risicoafstanden bij de opslag van biogas, 3 maart 2008, RIVM, Centrum Externe Veiligheid.

¹¹ Plaatsgebonden risico opslagtank LBG, 27 augustus 2012, AVIV.

Vragen van de leden van de D66-fractie

Toe te voegen activiteiten in de vierde tranche en vervallen van vergunningplicht (paragraaf 2 NvT)

De leden van de D66-fractie vragen om per activiteit in paragraaf 2 van de Nota van Toelichting aan te geven wat precies de aanleiding en de reden is geweest om de activiteit onder de vierde tranche toe te voegen en de vergunningplicht voor die activiteit te laten vervallen.

Voor het antwoord op deze vraag verwijs ik allereerst naar de doelen van het Activiteitenbesluit, waaronder het verminderen van de lastendruk en gelijke regels voor bedrijven die dezelfde activiteiten verrichten. Dit geldt in zijn algemeenheid voor alle activiteiten waarvoor de vergunningplicht vervangen wordt door algemene regels onder het Activiteitenbesluit, inclusief de activiteiten die het betreft in de vierde tranche van het Activiteitenbesluit.

Hierop kan nog aangevuld worden dat de activiteiten van Defensie op verzoek van het Ministerie van Defensie aan het Activiteitenbesluit zijn toegevoegd. Voor Defensie is het van belang dat bij buitenschietbanen en de opslag van munitie in heel Nederland dezelfde regels gelden. Hierdoor kan deze infrastructuur zowel functioneel als juridisch, efficiënter worden beheerd en gecontroleerd. Dit levert een optimale bruikbaarheid, die met individuele vergunningen niet te bereiken is. Daarnaast levert het omzetten van vergunningen naar een meldingsplicht een bestuurlijke lastenverlichting op, zowel voor de Minister van Defensie als voor de Minister van Infrastructuur en Milieu, die deze vergunning moet verlenen.

Een tweede aanvulling betreft het brengen onder algemene regels van een deel van de activiteit smelten en gieten van metalen (het smelten en gieten van de metalen aluminium, lood, zink, tin en koper, en het smelten en gieten van de legeringen van deze metalen, met elkaar of met nikkel) (paragraaf 4.5.13 (nieuw)). Hierbij gaat het niet alleen om gieterijen die als hoofdactiviteit producten van metaal gieten, maar ook om inrichtingen met als nevenactiviteit gieten. Deze groep inrichtingen die het smelten en gieten als nevenactiviteit heeft, bleef door die nevenactiviteit vergunningplichtig – zelfs als de omvang beperkt bleef tot enkele uren per week. Op verzoek van de FME en Koninklijke Metaalunie is in het bijzonder onderzocht of deze groep bedrijven ontheven kon worden van de vergunningplicht.

Daarnaast zijn gelijktijdig kleinere smelterijen en gieterijen van de vergunningplicht vrijgesteld, zoals bijvoorbeeld kunstenaars. Een vergunning is – in verhouding tot de te verwachten milieubelasting – eenvoudigweg een te zwaar instrument.

Zoals aangegeven is deze activiteit beperkt tot het smelten en gieten van de metalen aluminium, lood, zink, tin en koper. Het smelten en gieten van andere metalen dan aluminium, lood, zink, tin en koper kan leiden tot emissies naar het milieu, die vragen om een bedrijfsspecifieke aanpak. Een dergelijke aanpak past niet bij het uitgangspunt van algemene regels.

De leden van de D66-fractie willen specifiek weten waarom ik het verantwoord en nodig vindt om schieten op buitenschietbanen niet langer vergunningplichtig te maken gezien de risico's van deze activiteit.

Vanwege het vervallen van de vergunningplicht veranderen de risico's van een schietbaan niet, maar worden de eisen aan de baan en het gebruik slechts uniform opgeschreven. Dit heeft als voordeel dat overal dezelfde eisen en hetzelfde beschermingsniveau gelden. Het is aannemelijk dat de

bescherming toeneemt omdat handhaving gemakkelijker wordt als overal dezelfde regels gelden.

De huidige buitenschietschermen zijn intrinsiek veilig. Door het toepassen van schermen en wallen is het onveilige gebied (waar uittredende kogels terecht kunnen komen) zeer beperkt. Bij Defensie ligt het onveilige gebied altijd binnen de inrichtingsgrens en is er feitelijk geen sprake meer van een extern risico.

Wijzigingen ter verduidelijking van voorschriften of ter verlichting van lasten (paragraaf 3 NvT)

De leden van de D66-fractie lezen dat ik de maatregellijsten voor energiebesparing een status van «erkende» en niet de status van «verplichte» maatregellijsten wil geven en deze leden willen weten wat hiervan het gevolg zal zijn voor de handhaving door gemeenten en of gemeenten met enkel erkende in plaats van verplichte maatregellijsten wel voldoende kunnen doorpakken. Over de situatie waarin er een verschil van mening is tussen gemeente en bedrijf of een van de maatregelen wel of niet zou moeten worden genomen, vragen zij op welke manier dat geschil wordt beslecht en hoeveel administratieve lasten daarbij komen kijken.

In het kader van het Energieakkoord is afgesproken dat de branches en het bevoegd gezag gaan samenwerken en prioriteit geven aan het realiseren van energiebesparing bij bedrijven in het kader van artikel 2.15. In deze context van samenwerking past een maatregellijst met erkende maatregelen die ook flexibiliteit biedt om er van af te kunnen wijken. Dit kan bijvoorbeeld van belang zijn om innovatieve technieken die geen onderdeel vormen van de lijst toch in de praktijk een plek te kunnen geven. Nu er lijsten zijn ontwikkeld die de steun hebben van de branches, en die zekerheid geven over de vraag wanneer een bedrijf voldoet aan de verplichting uit artikel 2.15, ga ik er van uit dat de bedrijven gebruik zullen maken van de lijst, de maatregelen zullen treffen, en door energie te besparen kosten zullen reduceren.

De introductie van de erkende maatregelsystematiek beoogt duidelijkheid te geven over de vraag welke maatregelen nodig zijn en zal ook gelet op de betrokkenheid van de branches bij het opstellen van de lijsten naar verwachting leiden tot minder discussie tussen bevoegd gezag en bedrijven. De kans op meningsverschil neemt hiermee af. Mocht dit toch het geval zijn, dan moeten het bevoegd gezag en de betrokken inrichting op basis van objectieve gegevens samen hier een uitweg in kunnen vinden. Blijft er een verschil van mening, dan geldt dat het bevoegd gezag op basis van artikel 2.15 lid 1 een handhavingsbeschikking kan nemen. De inrichting kan hier juridisch tegen in beroep gaan. Hiertegen staan bezwaar en beroep bij de bestuursrechter open. De kosten hiervan zijn niet anders dan bij andere geschillen over bestuursrechtelijke besluiten.

De leden van de D66-fractie vragen om aan te geven op welke manier ik met de gemeenten ga toezien op een actieve handhaving, zoals ook in de motie van Veldhoven is verzocht. Deze leden willen weten of en hoe ik de manier waarop gemeenten en omgevingsdiensten met de maatregellijsten aan de slag gaan zal volgen. Ook zijn deze leden benieuwd of het onderwerp expliciet deel uitmaakt van de prestatieafspraken met gemeenten uit het Energieakkoord. Ten slotte vragen deze leden wanneer het expertisecentrum, zoals afgesproken in het Energieakkoord, in werking zal treden, en of dit centrum gemeenten en bedrijven actief gaat voorlichten over het gebruik van de maatregellijsten.

Het lokale bevoegd gezag, de gemeenten en hun omgevingsdiensten zien nu reeds toe op de uitvoering van artikel 2.15 van het Activiteitenbesluit. In het verleden is echter gebleken dat dit toezicht niet overal optimaal verliep. In het Energieakkoord is daarom, ook naar aanleiding van de motie Van Veldhoven, afgesproken dat het bevoegd gezag prioriteit zal geven aan de uitvoering van artikel 2.15. Als gevolg van deze afspraak pakken steeds meer omgevingsdiensten deze taak nu actief op.

Tegelijkertijd is het Ministerie van Infrastructuur en Milieu in gesprek met de regio's om hier ook expliciete afspraken over te maken in het kader van het Energieakkoord. Deze gesprekken zijn nog gaande. In die afspraken zal ook het aspect van de monitoring aandacht krijgen.

In het Energieakkoord is tevens afgesproken dat een expertisecentrum voor energiebesparing zal worden ingericht dat het bedrijfsleven en bevoegd gezag zal bedienen. Het streven is dat dit expertisecentrum vanaf januari 2015 zal starten. In de aanloop naar januari zal een kwartiermaker die door de SER-partijen is aangewezen de werkzaamheden van het expertisecentrum verder uitwerken. In ieder geval zal vanuit de rijksoverheid worden verzocht om de communicatie over de maatregelenlijsten hierin mee te nemen.

De leden van de D66-fractie vragen of de zeer technisch geformuleerde lijsten wel hanteerbaar en bruikbaar zijn en of bij het opstellen ervan ook aandacht is geweest voor actieve communicatie naar bedrijven toe. Zij willen weten of ik van plan ben om in de praktijk bij deze technische lijsten ook nog meer toegankelijke beschrijvingen van de maatregelen toe te voegen.

De regelgeving zal naar verwachting in de tweede helft van 2015 formeel van kracht worden. Vóór die tijd werkt RWS Leefomgeving, de uitvoeringsorganisatie van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu, samen met het bedrijfsleven en het bevoegd gezag, aan ondersteunende toegankelijke informatie ten behoeve van een efficiënte vorm van toezicht op de naleving van artikel 2.15. De actieve communicatie waarnaar gevraagd wordt, zal dus nog gaan plaatsvinden.

De leden van de D66-fractie vragen waarom bedrijven met een gasverbruik van boven de 170.000 m³ zijn uitgezonderd van de maatregelen, en hoe dit zich verhoudt tot doelmatig inzetten van toezicht en middelen om energiebesparing te bewerkstelligen. Ook willen deze leden weten op welke manier groot-energieverbruikers dan tot het nemen van energiebesparende maatregelen worden bewogen.

Uitgangspunt is dat bedrijven alleen energiebesparende maatregelen dienen te treffen waarvan de investering zich binnen vijf jaar terugverdient. De energieprijs is daarin een belangrijke variabele. De energieprijs is afhankelijk van de energiebelasting. De energiebelasting kent de zogenoemde schijvensystematiek waarbij een hoger verbruik leidt tot een lager energietarief. Eén van de grenzen in deze schijven ligt bij 170.000 m³ aardgas. Gebruikers boven deze 170.000 m³ betalen derhalve een lagere energieprijs. Daardoor zijn er sommige maatregelen die bij deze gebruikers zich niet in vijf jaar terugverdienen. Deze maatregelen hoeven dan niet te worden getroffen of alleen op een zogenoemd natuurlijk moment (bijvoorbeeld grootschalig onderhoud) waarbij de kosten van de investering lager liggen en waardoor de investering zich in dat geval wel in vijf jaar terugverdient.

Daarnaast geldt voor verschillende maatregelen dat de grens van 170.000 m³ aardgas geldt als economische randvoorwaarde voor een «zelfstandig moment». De maatregelen zijn dan nog steeds van toepassing op

inrichtingen met een verbruik hoger dan 170.000 m³ aardgas, maar dan op een «natuurlijk moment», bijvoorbeeld wanneer een ketel toch aan vervanging toe is of als er van groot onderhoud sprake is.

De leden van de D66-fractie vragen welke energieprijzen bij de berekeningen gebruikt zullen worden, gezien het grote belang daarvan voor de uitkomst van de berekeningen. Deze leden zijn benieuwd of dit de landelijke, door ECN (Energieonderzoek Centrum Nederland) typerende waarden vastgesteld per sector, of de prijzen op basis van individuele contracten van bedrijven, zullen zijn. In het laatste geval, hebben gemeenten dan voldoende mogelijkheden om de juiste energiekosten boven tafel te krijgen, zo vragen deze leden.

Bij het samenstellen van de lijsten is gebruik gemaakt van energietarieven die door ECN in overleg met de brancheverenigingen zijn vastgesteld.

De leden van de D66-fractie vragen de Staatssecretaris om aan te geven welke partijen zijn geconsulteerd bij het opstellen van de maatregelenlijsten. In hoeverre zijn bijvoorbeeld ook de leveranciers van energiebesparende technieken betrokken geweest, zo vragen deze leden.

Koepelorganisaties en branchepartijen zijn actief betrokken geweest in het proces. Via VNO-NCW en MKB-Nederland zijn consultatierondes georganiseerd. Onderzoekbureaus zijn betrokken bij het berekenen van de terugverdientijden van de geselecteerde erkende maatregelen. Informatie voor deze berekeningen was ook afkomstig van leveranciers en uit de installatiebranche.

De leden van de D66-fractie vragen op welke manier en hoe vaak ik de maatregelenlijsten blijf actualiseren opdat we geen verouderde technieken blijven gebruiken en er ruimte is voor innovatie en vernieuwing.

Jaarlijks zal worden bezien of er aanleiding is de maatregelenlijsten te herzien. Het opnemen van innovatieve vernieuwende technieken is daarbij een belangrijk aandachtspunt.

De leden van de D66-fractie vragen of ik kan aangeven welke maatregelen ik heb overwogen om aan de lijsten toe te voegen, maar die nu niet op de lijsten staan. Daarbij willen deze leden weten om welke reden de betreffende maatregelen uiteindelijk niet aan de lijsten zijn toegevoegd.

De voornaamste reden voor het niet opnemen van een maatregel is het wettelijke criterium dat in het Activiteitenbesluit is vastgelegd. Het gaat om maatregelen die in vijf jaar of minder zijn terug te verdienen. Maatregelen die hier niet aan voldoen zijn niet toegevoegd. Maatregelen die zijn overwogen, maar soms uiteindelijk niet op een lijst zijn terechtgekomen betreffen onder andere warmtepompen, warmteterugwinning van compressor van de persluchtinstallatie, infrarood voorverwarming bij korte droogovens en een volledig direct elektrisch aangedreven spuitgietmachine in plaats van met hydraulische aandrijving of perslucht.

De leden van de D66-fractie willen weten waarom sommige maatregelen in bepaalde sectoren wel op de lijst staan en in andere sectoren niet. Zo vragen zij bijvoorbeeld naar de reden dat de isolatie van leidingen wel bij de metalelektro en de kunststofindustrie, maar niet bij gezondheidszorg, onderwijsinstellingen en kantoren in de lijst staat. Ook willen deze leden weten waarom voor bepaalde activiteiten in verschillende sectoren verschillende maatregelen zijn opgenomen. Waarom zijn er bijvoorbeeld

bij kantoorruimtes in metaalbedrijven andere regels t.a.v. verlichting dan bij zorginstellingen, zo vragen deze leden.

Er zijn verschillende redenen voor de verschillen tussen de maatregelenlijsten van de verschillende branches. Voor iedere branche gelden specifieke eigenschappen die ertoe kunnen leiden dat een maatregel wel of niet op de lijst staat. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om verschillen in de energietarieven, bedrijfstijden (hoe lang staat de verlichting aan), verschillen in oventemperaturen, compressorvermogens en persluchtdruk. Deze verschillen kunnen zelfs binnen een sector doorwerken in de lijst omdat via de randvoorwaarden die aan de maatregelen gesteld worden binnen een sector sommige bedrijven wel, en andere bedrijven niet een bepaalde maatregel hoeven te treffen. Op deze manier is het mogelijk om voor een niet geheel homogene groep bedrijven toch één lijst te maken.